

**50 THINGS
EVERY
YOUNG GENTLEMAN
SHOULD KNOW**
WHAT TO DO,
WHEN TO DO IT,
AND WHY

ဒေါက်တာ ကျော်စိန်

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသော

လူငယ်မှသည်

လူကြီးလူကောင်းအဖြစ်သို့

**JOHN BRIDGES
and
BRYAN CURTIS**

တုဒေးစာအုပ်တိုက်
သုတေသန(၁၉)

m.g.y.o.e.com

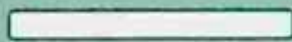
SAMPLE BOOK

50 THINGS EVERY YOUNG GENTLEMAN SHOULD KNOW

WHAT TO DO,
WHEN TO DO IT,
AND WHY

JOHN BRIDGES and BRYAN CURTIS

ယဉ်ကျေးလိမ္မာစောလှလေ့ရှိရမည့်
လူကြီးလူကောင်းအဖြစ်သို့
ဒေါက်တာကျော်စိန်

ယဉ်ကျေးစွယ်ရာအပြုအမူများသည်
ဆင့်ဘဝတစ်လျှောက်လုံး လူတောသူတောထဲမှာနေသမျှ
လူတွေ့သူတွေနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေသမျှ ကာလပတ်လုံး
လိုက်နာလုပ်ဆောင်နေရမည့် အရာများဖြစ်ပါသည်။

တူဒေးစာအုပ်တိုက်

အမှတ် (H) ၊ လှိုင်မြင်းမိုရ်ကန်လမ်း၊ ကန်ရိပ်မွန်အိမ်ရာ၊ လှိုင်မြို့နယ်၊
ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း - ၀၁ ၅၀၇၃၉၁၊ ၀၁ ၅၀၇၃၉၃ ၊ ၀၉ ၉၅၀၂၀၈ ၁၆၈
စာတိုက်သေတ္တာအမှတ် - ၁၁၀၅၁

Email - finance.tphtoday@gmail.com

Facebook - @todaybookstores

Web - www.todaybooks.com.mm

တူဒေးစာအုပ်တိုက်
ပထမအကြိမ်
၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ
အုပ်ရေ (၅၀၀)
တန်ဖိုး (၉,၀၀၀) ကျပ်
မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း
ဘဌေးကြည်

ထုတ်ဝေသူ

တူဒေးစာအုပ်တိုက်

အမှတ်(H)၊ လှိုင်မြင်းမိုရ်ကန်လမ်း၊ ကန်ရိပ်မွန်အိမ်ရာ၊ လှိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ

တူဒေးစာအုပ်တိုက်

အမှတ်(H)၊ လှိုင်မြင်းမိုရ်ကန်လမ်း၊ ကန်ရိပ်မွန်အိမ်ရာ၊ လှိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

စာမူခွင့်ပြုချက် - ၄၀၀၃၁၀၀၃၂

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက် - ၄၀၀၅၈၉၀၇၂

ဖြန့်ချိရေး

တူဒေးစာအုပ်တိုက်

စာမူ မူပိုင်ခွင့် - တူဒေးစာအုပ်တိုက်

ISBN 978-99971-50-06-6

၆၅၁

ကျော်စိန်၊ ဒေါက်တာ
 ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည် လူကြီးလူကောင်းအဖြစ်သို့ /
 ဒေါက်တာကျော်စိန် -- ရန်ကုန်၊ တူဒေးစာပေ၊ ၂၀၁၂။
 ၁၅၆ စာ၊ ၂၀ စင်တီမီတာ - - (သုတစာစဉ် - ၁၉)
 မူရင်းအမည် - 50 Things Every Young Gentleman Should Know
 (What to do, when to do it, and Why)
 (၁) ဘာသာပြန်သူ - ဒေါက်တာ ကျော်စိန်
 (၂) ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည် လူကြီးလူကောင်းအဖြစ်သို့ -

mgyoe.com

သုတစာစဉ် (၁၉)

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်
လူကြီးလူကောင်းအဖြစ်သို့

ဒေါက်တာကျော်စိန်

50 THINGS

EVERY YOUNG GENTLEMAN SHOULD KNOW
(WHAT TO DO, WHEN TO DO IT, AND WHY)

BY

JOHN BRIDGES AND BRYAN CURTIS

မာတိကာ

ထုတ်ဝေသူအမှာ
ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာစာ

အခန်း (၁)	ကျေးဇူးပြု၍	...	၁
အခန်း (၂)	ကျေးဇူးတင်ပါသည်	...	၄
အခန်း (၃)	ခွင့်ပြုပါ	...	၇
အခန်း (၄)	တောင်းပန်စကားဆိုခြင်း	...	၁၂
အခန်း (၅)	တောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံခြင်း	...	၁၆
အခန်း (၆)	သင့်မိတ်ဆွေများကို သင့်မိဘတို့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးခြင်း	...	၂၀
အခန်း (၇)	ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံခြင်း	...	၂၅
အခန်း (၈)	ချီးကျူးစကားပြောဆိုခြင်း	...	၂၉
အခန်း (၉)	ချီးကျူးစကားကို လက်ခံခြင်း	...	၃၂
အခန်း (၁၀)	မည်သည့်အချိန်တွင် ပါးစပ်ကြီး ပိတ်ထားရမည်ကို သိခြင်း	...	၃၆
အခန်း (၁၁)	လူကြီးတို့ပြောသည်ကို နားထောင်ခြင်း၊ လူကြီးတို့ မေးမြန်းသည်ကို တုံ့ပြန်ဖြေကြားခြင်း	...	၄၀
အခန်း (၁၂)	လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း	...	၄၄

အခန်း (၁၃) ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ချို့တဲ့မှုရှိသူများနှင့်
တွေ့ဆုံသည့်အခါ တုံ့ပြန်ခြင်း ... ၄၈

အခန်း (၁၄) သင် မနှစ်သက်သည့်လက်ဆောင်ကို
လက်ခံခြင်း ... ၅၁

အခန်း (၁၅) သင် နှစ်သက်သည့်လက်ဆောင်ပစ္စည်းကို
လက်ခံခြင်း ... ၅၄

အခန်း (၁၆) ကျေးဇူးတင်စာရေးသားခြင်း ... ၅၇

အခန်း (၁၇) လက်ဆောင်ရွေးချယ်ခြင်း ... ၆၂

အခန်း (၁၈) တယ်လီဖုန်းပြောဆိုခြင်း ... ၆၆

အခန်း (၁၉) တယ်လီဖုန်းအမှာစကားကို
လက်ခံပြောဆိုခြင်း ... ၇၂

အခန်း (၂၀) လက်ကိုင်ဖုန်းကို အသုံးပြုခြင်း ... ၇၆

အခန်း (၂၁) သန့်ရှင်းစွာအနိုင်ယူခြင်း ... ၈၂

အခန်း (၂၂) သန့်ရှင်းစွာအရှုံးပေးခြင်း ... ၈၆

အခန်း (၂၃) ပျင်းရိငြီးငွေ့ဖွယ်ရာနေရာများသို့ ရောက်သည့်အခါ
သင် မည်သို့ပြုမူမည်နည်း ... ၈၉

အခန်း (၂၄) ရုပ်ရှင်ရုံတွင်း တုံ့ပြန်ပြုမူခြင်း ... ၉၃

အခန်း (၂၅) လေယာဉ်စီး ခရီးသွားခြင်း ... ၉၇

အခန်း (၂၆) ထိုင်နေသူတို့ရှေ့မှ ဖြတ်လျှောက်ခြင်း ... ၁၀၁

အခန်း (၂၇) ဖိတ်ကြားစာကို ပြန်ကြားခြင်း ... ၁၀၄

အခန်း (၂၈) လက်သုတ်ပဝါကို အသုံးပြုခြင်း ... ၁၀၈

အခန်း (၂၉) ဇွန်း၊ ခက်ရင်းတို့ကို မှန်ကန်စွာ
အသုံးပြုခြင်း ... ၁၁၂

အခန်း (၃၀) ဓားနှင့်ခက်ရင်းကို အသုံးပြုခြင်း ... ၁၁၆

အခန်း (၃၁) သင် မစားနိုင်သည့်အစားအစာပြဿနာကို
ဖြေရှင်းနည်း ... ၁၁၉

အခန်း (၃၂) စားသောက်ဖွယ်ရာစာရင်းကို
 ကြည့်မှာခြင်း ... ၁၂၃

အခန်း (၃၃) အခြားသူများအတွက် တံခါးဖွင့်ပေးခြင်း ... ၁၂၇

အခန်း (၃၄) အနောက်တိုင်းပုံစံအိမ်သာ (ဘိုထိုင်) ကို
 အသုံးပြုခြင်း ... ၁၃၀

အခန်း (၃၅) လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးနှင့်
 သူ၏ကွန်ပျူတာ ... ၁၃၂

အခန်း (၃၆) ချေးငှားခြင်းနှင့် မျှဝေသုံးစွဲခြင်း ... ၁၃၆

အခန်း (၃၇) သူ့စည်း-ကိုယ့်စည်း ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း ... ၁၄၁

အခန်း (၃၈) သင်၏ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုနှင့်
 ရုပ်ပိုင်းသွင်ပြင်ကို ဂရုစိုက်ခြင်း ... ၁၄၅

အခန်း (၃၉) သင်၏ လက်သည်းခြေသည်းများကို
 ဂရုတစိုက်သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်ခြင်း ... ၁၅၀

အခန်း (၄၀) တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာသန့်ရှင်းရေးကို
 ဂရုစိုက်ခြင်း ... ၁၅၃

ထုတ်ဝေသူအမှာ

ကျွန်တော်တို့သည် မွေးဖွားခြင်းမှ အစပြုပြီး သေဆုံးခြင်းတွင် အဆုံးသတ်သော 'လူ့ဘဝ' ၌ 'လူသား' အဖြစ် ရပ်တည်နေထိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် လူသားမည်ကား မတ္တအဖြစ်သာ ရပ်တည်ပြီး လူ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စပ်ဆိုင်သော အကြောင်းအချက်တို့ကို ဥပေက္ခာပြုထားပါက လူပီသသော လူဟု ပတ်ဝန်းကျင်က သတ်မှတ်မည် မဟုတ်ပါ။ မြန်မာ့လူမှုဝန်းကျင်တွင် နေထိုင်ပါက မြန်မာ့ထုံးတမ်းစဉ်လာနှင့် စပ်ဆိုင်သော ကမ္ဘာ့နေရာအနှံ့အပြားမှာပါ ဝင်ဆံ့ပေါက်ရောက်ပါက သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများနှင့် စပ်ဆိုင်သော ယဉ်ကျေးမှုများကို သိရှိလိုက်နာကျင့်သုံးကြရပါမည်။ သို့မှသာ လူကြီးလူကောင်းပီသသူ၊ တန်ဖိုးရှိသောသူ အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ခံရမည်ဖြစ်သည်။ မူရင်းစာရေးသူ John Bridges နှင့် Bryan Curtis တို့ရေးသားပြုစုသည့် *50 Things Every Young Gentleman Should Know* ကို ဘာသာပြန်ဆိုထားသော ဤစာအုပ် ၌ လူငယ်လူရွယ်များ လူကြီးလူကောင်းအဖြစ်လောကဝန်းကျင်တွင် ဣန္ဒြေရရ၊ အခြေကျကျ ရပ်တည်နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် အကောင်းဆုံးနည်းပေးလမ်းညွှန်မှုပြုထားပါသောကြောင့် စိစဉ်ထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

တူဒေးစာအုပ်တိုက်

ဘာသာပြန်သူ၏အမှာစာ

ယခုအခါ ကမ္ဘာသည် ရွာငယ်တမျှ ကျွဲသွားပြီးဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း နေရာအသီးသီးသို့ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် သွားရောက်ကာယဉ်ကျေးမှုအထွေထွေနှင့်တွေ့ထိဆက်ဆံရတော့မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ရောက်လေရာ၌ ရင်ဆိုင်တွေ့ရသော ယဉ်ကျေးမှုအသီးသီးနှင့် လိုက်လျောညီထွေတုံ့ပြန်တတ်ဖို့ လိုအပ်လာပါသည်။ ယခုစာအုပ်သည် ယင်းလိုအပ်ချက်ကိုဖြည့်ဆည်းရန် ရည်မှန်းသောစာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။

မူရင်းစာရေးသူနှစ်ဦးမှာ John Bridges နှင့် Bryan Curtis ဖြစ်ပြီး သူတို့၏စာအုပ်အမည်ကို *ငယ်ရွယ်သူ၊ လူကြီးလူကောင်းတို့ သိသင့်သောအချက် ၅၀* ဟု ပေးထားပါသည်။ ဆက်လက်၍ မည်သည့်အချိန်တွင်၊ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်၊ မည်သို့မည်ပုံပြုလုပ်သင့်သည်ဆိုတာကို ဖော်ပြထားသောစာအုပ်ဟုလည်း အကျယ်ဖွင့်ပြခဲ့ပါသည်။

ယခုစာအုပ်တွင်မူ မူရင်းမှအရေးပါ၍ မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် မဆန့်ကျင်သောအချက် ၄၀ ကို ကောက်နုတ်ဘာသာပြန်ဆိုထားပါသည်။ မြန်မာအမျိုးသားလူကြီးလူကောင်းများ၊ လိုက်နာပြုမူကျင့်ကြံခြင်းဖြင့် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် မျက်နှာပန်းပွင့်လန်းသူများ ဖြစ်နိုင်ကြပါစေဟုလည်း ဆန္ဒပြုမိပါသည်။

ဤစာအုပ်ပါစာတမ်းများကို လစဉ်တည်းဖြတ်ထည့်သွင်းပေးခဲ့သော *လိုက်ဖ်စတိုင်လ်* မဂ္ဂဇင်း၏အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း

ကောင်း၊ ဤစာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ထုတ်ဝေရန် ဦးဆောင်လမ်းညွှန်
ပေးခဲ့သော လိုက်ဖက်စတိုင်လ် အယ်ဒီတာချုပ်အားလည်းကောင်း အထူး
ပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

အကယ်၍ ချွတ်ချော်တိမ်းပါးမှုများ ရှိခဲ့သော် ဤစာရေးသူ၏
တာဝန်သာဖြစ်သောကြောင့် သည်းခံခွင့်လွှတ်ပါမည့်အကြောင်း အနူး
အညွတ် တောင်းပန်အပ်ပါသည်။

ဒေါက်တာကျော်စိန်

၁၆-၁၁-၁၁

အခန်း (၁) ကျေးဇူးပြု၍ (Please)

ကျွန်တော်တို့ ဦးလေးများ၊ အစ်ကိုကြီးများခေတ်က မြို့နေ လူငယ်များသည် ထိုစဉ်က 'ဘိလပ်ပြန်' ဆိုသူတို့၏ ပြောဟန်ဆိုဟန်ကို အတုခိုးကာ အိုင်ဆေး (I Say - ကိုယ်ပြောမယ်) ဟူသော အင်္ဂလိပ် စကားလုံးကို မကြာခဏ ကြားညှပ်သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။ “အိုင်ဆေး ဒီနေ့ ဝယ်သာ (Weather) ကောင်းရင် ကလပ်စ် (Class) ကို ဘန့်ခဲ (Bunk) လုပ်ပြီး၊ ပစ်ချား (Picture) သွားရအောင်” ဟူသော အပြောမျိုး ဖြစ်ပါ သည်။ ကျွန်တော်တို့ခေတ် ၁၉၅၀ နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်ပြန်တွေ များလာပြန်ရာ သူတို့ကမူ စကားပြောလျှင် ပခုံးလေးကို တွန့်ကာ တွန့် ကာ ယူနိုး (You Know- သိတယ်မဟုတ်လား) ဟူသော စကားလုံးကို မကြာခဏ ကြားညှပ်၍ ပြောလေ့ရှိကြသည်။ သို့သော် အိုင်ဆေး (I Say) နှင့် ယူနိုး (You Know) တို့သည် စကားပြောနေစဉ် အမျှင်မပြတ် စေရန် အဖြည့်ခံသဘောမျှသာဖြစ်သောကြောင့် အရေးပါလှသည်ဟု မဆိုသာပါ။

“ကျေးဇူးပြု၍” (Please) ဟူသောစကားလုံးမှာမူ ယဉ်ကျေး ဖွယ်ရာအမူအကျင့်ကို ဖော်ပြသည့် သရုပ်လက္ခဏာတစ်ရပ် ဖြစ်ပါ သည်။ “ကျေးဇူးပြု၍ နားဆင်ပါရှင်၊ မကြာခင် လေယာဉ်ဆင်းသက် တော့မှာ ဖြစ်လို့ ထိုင်ခုံခါးပတ်များ ပတ်ထားကြပါရှင်” ဟူသော

၂ ဒေါက်တာကျော်စိန်

လေယာဉ်မယ်ကလေး၏အပြောတွင် ပါဝင်သည့် “ကျေးဇူးပြု၍” ဟူသော စကားမှာ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာသဘော၊ တစ်စုံတစ်ဦးအား မိမိပြောသည်ကိုဂရုပြုနားထောင်စေရန် နူးညံ့ချိုသာစွာပန်ကြားသည့်သဘော ပါဝင်ပေသည်။

အင်္ဂလိပ်စကား ကြားညှပ်သုံးလေ့ရှိသော မြို့နေပညာတတ်အသိုင်းအဝိုင်းတွင် Please ဟူသော စကားလုံးကို အလွယ်တကူ သုံးလေ့ရှိပါသည်။ “ပလိစ် အဲဒီက ဆားခွက်ကလေးကို လှမ်းလိုက်စမ်းပါခင်ဗျာ” ဟု ကြားရသလို “ဆရာတော်ကြီးတွေ ကြွလာပါပြီ။ ကျေးဇူးပြု၍ လမ်းနည်းနည်းဖယ်ပေးကြပါ ခင်ဗျား” ဟုလည်း မြန်မာစကားလုံးနှင့် သုံးတတ်ကြပါသည်။

သို့သော် လူအများပါဝင်သည့် ဓာတ်လှေကားစီးနေစဉ် “ကျေးဇူးပြု၍ နံပါတ်ခုနစ်ကို နှိပ်ပေးပါခင်ဗျာ” ဟု ပြောရမည်ကိုကား တချို့သူတို့က ဝန်လေးတတ်ကြပါသည်။ သူတို့စိတ်ထဲတွင် ထိုသို့ပြောရသည်ကို “ယဉ်ကျေးလွန်းရာ ကျနေသည်လား၊ သဘာဝမကျ၊ ကြောင်တောင်တောင်များ ဖြစ်နေသလား” ဟူသောအတွေး ပေါ်တတ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်ရသည်မှာလည်း တကယ်ဆိုတော့ ဆန်းလှသည်ဟု မဆိုသာပါ။ အကယ်၍သာ ကျွန်တော်တို့သည် “ကျေးဇူးပြု၍” (Please) ဟူသော စကားလုံးကို ကလေးဘဝအသက် သုံး-လေးနှစ်သားအရွယ်ကသာ စွဲစွဲမြဲမြဲသုံးတတ်အောင် သင်ကြားပေးခြင်းခံခဲ့ရပါက အရွယ်ရောက်သည့်အချိန်တွင် ယင်းစကားလုံးသည် ပါးစပ်က အလွယ်တကူ ထွက်လာနိုင်ပါသည်။ အသက်လေးနှစ်အရွယ် သင်၏ကလေးငယ်က နို့တစ်ခွက်သောက်ချင်သည်ဟု တောင်းဆိုလာပါက “ကျေးဇူးပြု၍ နို့တစ်ခွက်ပေးပါ” ဟူသော အပြောမျိုးဖြင့် တောင်းဆိုခိုင်းပါ။ “ကျေးဇူးပြု၍” စကားလုံးပါမှ မိမိလိုချင်သည့်အရာကိုပေးသည် ဟူသောအသိ ကလေးတွင်ဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါ ထိုစကားလုံးသည် အလိုအလျောက်ပင် ကလေးပါးစပ်မှ အလွယ်တကူ ထွက်လာပါလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် သင်ဆောင်ရမည်မှာ တစ်စုံတစ်ဦးအား သင်အလို

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၃

ရှိရာပြုလုပ်ခိုင်းသည့်အချိန်တိုင်းတွင် “ကျေးဇူးပြု၍” (Please) ဟူသော စကားလုံးညှပ်သုံးပါ။ “ကျေးဇူးပြု၍ ကျွန်တော့်ကို ရေဇွေးကြမ်းတစ်ခွက် ပေးပါ” ဟူသော အပြောမျိုးကို သုံးစွဲပါက စားပွဲထိုးသည် သင် အလိုရှိသည့်အရာကို အလျင်အမြန် လိုလိုလားလား လုပ်ဆောင်ပေးပါလိမ့်မည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“စားပွဲထိုးပဲ၊ စားသုံးသူခိုင်းတာ လုပ်ရမှာ သူ့ဝတ္တရားပဲဟာ၊ ကျေးဇူးပြု၍တွေ၊ ဘာတွေလုပ်နေစရာ မလိုပါဘူး” ဟူသော အတွေးမျိုး မပေါ်ပါစေနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

တစ်နေ့နေ့တစ်ချိန်ချိန်တွင် သင်သည် သန်းကြွယ်သူဌေးကြီး တစ်ဦး၏ ပါတီပွဲသို့ တက်ရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခြင်း ခံရကောင်း ခံရပါလိမ့်မည်။ ထိုအခါတွင် သင်သည် ဖိတ်ကြားသူ သူဌေးကြီးကို ကျေးဇူးတင်သကဲ့သို့ သင့်အား တံခါးဖွင့်ပေးသည့် တံခါးမှူးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရကောင်းမှန်း သိလာပါလိမ့်မည်။ “ကျေးဇူးပြု၍” ဟူသော စကားလုံးကို ငယ်ငယ်ကပင် သုံးစွဲကျင့်ရှိခဲ့သူတစ်ဦးသည် အမြဲတမ်း ထိပ်ဆုံးတန်းတွင် နေရာရသူတစ်ဦး ဖြစ်လာတတ်ပါသည်။

အခန်း (၂) ကျေးဇူးတင်ပါသည် (Thank You)

သင်က “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” (Thank You) ဟု ပြောလိုက်သည့်အခါ အမေရိကန်တစ်ဦးက “သင့်ကို ကြိုဆိုပါတယ်” ဟု ပြန်ပြောတတ်ပြီး၊ အင်္ဂလိပ်တစ်ဦးကမူ “ဒါဟာ မပြောပလောက်ပါဘူး” (Don't Mention) ဟူသော အပြောဖြင့် တုံ့ပြန်တတ်ပါသည်။

ယေဘုယျအားဖြင့် Please ဟူ၍ပြောရသည်မှာ လွယ်ကူသလောက် “ကျေးဇူးပြု၍” ဟူသောစကားမှာမူ အနည်းငယ်ထောင့်နေတတ်ပါသည်။ သို့သော် “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” (Thank You) ဟူသော စကားလုံးမှာမူ နှုတ်မှ အလွယ်တကူ ထွက်လာနိုင်ပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုအသုံးအနှုန်းသည် အချို့သော အခြေအနေတွင် အကြောင်းကြောင့်နိုင်သည်ဟု ထင်ရတတ်ပါသည်။ လူအများ စုပြုံနေသော ရွှေတိဂုံဘုရားဓာတ်လှေကားမှ အထွက်တွင် သင်က ဓာတ်လှေကားမောင်းသူအား “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟု သွားပြောလျှင် လူအများက သင့်ကို ဝိုင်းကြည့်ကောင်းကြည့်ပါလိမ့်မည်။ သို့သော် စာပေဗိမာန်အဆောက်အအုံအထက်သို့ တက်ရာတွင် ဓာတ်လှေကား မောင်းပို့သူ ရုံးဝန်ထမ်းအား “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟု ပြောပါကမူ ကြောင့်သည်ဟု ထင်စရာ မရှိပါ။ ထိုစကားကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပြောဖူးရာ သူက “ရပါတယ် အဘ” ဟု ပြန်ပြောပါသည်။

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၅

သင့်အပေါ် ကောင်းမွန်စွာ ပြုစုဆက်ဆံသူ၊ သင့်ကို အကူအညီပေးသူ၊ သင် မရှင်းလင်းသည့်အရာတို့ကို ရှင်းလင်းဖြေကြားပေးသူတို့အား “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟု ပြောဆိုပြောရပါလိမ့်မည်။

အစည်းအဝေးခန်းထဲတွင် သင့်ရှေ့သို့ ကော်ဖီခွက် လာချပေးသော ကလေးမအား “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟု ပြောရပါမည်။ “ခင်ဗျား ဒီနေ့ ဝတ်ဆင်လာတာ တယ်စမတ်ကျတာပဲ” ဟု ပြောသော မိတ်ဆွေအားလည်း ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားရပါမည်။ နေ့လယ်စာစားအပြီးတွင် သင့်အား သွားကြားထိုးတံလှမ်းပေးလိုက်သော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်အားလည်း ‘Thank You’ ဟု ပြောရပါမည်။ ကုန်းဘောင်ခေတ်နှောင်းပိုင်းက ထင်ရှားခဲ့သောကင်းဝန်မင်းကြီးကိုယ်တိုင် ‘နှိုင်းမတုလောက်အောင် သိုင်းခရု လိုက်ပါသည်’ ဟု ‘Thank You’ ကို မြန်မာမှုပြုခဲ့ပုံကို သတိရလိုက်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

တစ်စုံတစ်ဦးက သင့်ကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုစကား၊ နှစ်သက်လိုလားဖွယ်စကားတို့ကို ပြောကြားလာသည့်အခါတိုင်း “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” (Thank You) ဟု ပြန်ပြောရပါမည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“အဲဒီစကားက တကယ်ချီးကျူးတာလား၊ ကျုပ်ဆီက တစ်ခုခုလိုချင်လို့ လာဖားတာလား” ဟူသော စကားမျိုး လုံးဝ (လုံးဝ) မပြောသင့်ပါ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးက သင့်အား “ခင်ဗျားနဲ့ ခင်ဗျားအဘိုးက ရုပ်ချင်း အလွန်တူတယ်ဗျ” ဟု ပြောလာခဲ့သော် ယင်းသည် ချီးကျူးဂုဏ်ပြုစကား ဖြစ်ကြောင်း သတိရလိုက်ပါ။ ထိုသူသည် သင့်အဘိုးအကြောင်း ကောင်းစွာသိနားလည်သူ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သင့်အဘိုး တော်ကြောင်း၊ တတ်ကြောင်း၊ စိတ်သဘောထား မွန်မြတ်ကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာသိသူ ဖြစ်ပါသည်။ သင့်ကို သင့်အဘိုး

၆ ဒေါက်တာကျော်စိန်

နှင့်တူသည်ဟု ဆိုလိုက်ခြင်းမှာ သင့်အား ဒီဂရီအမြင့်ဆုံး ချီးကျူး
 ဂုဏ်ပြုလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် သင်ကမူ သင့်အဘိုး၏
 ‘ထိပ်ပြောင်နှင့် သွားကျိုး’ ပုံရိပ်ကိုသာ မြင်ယောင်နေမိသောကြောင့်
 ယင်းနှိုင်းယှဉ်ချက်ကို ဘဝင်မကျ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ မည်သို့
 ပင်ဖြစ်စေ သင့်ကို အမြင့်ဆုံးချီးကျူးဂုဏ်ပြုသည့်အနေဖြင့် သင့်အဘိုး
 နှင့်တူသည်ဟု နှိုင်းယှဉ်ပြသည် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်”
 (Thank You for the compliments) ဟုသာ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ပြန်ပြော
 လိုက်ပါ။ အနည်းဆုံး သင့်အဘိုးကတော့ အလွန်ဝမ်းသာသွားပါလိမ့်
 မည်။

အခန်း (၃) ခွင့်ပြုပါ (Excuse Me)

စတိုးဆိုင်ထဲတွင် တစ်စုံတစ်ဦးကို မတော်တဆ တွန်းတိုက်မိ သည့်အခါ ဖြစ်စေ၊ လူအများအလယ်တွင် နှာချေခြင်း၊ လေချဉ်တက် ခြင်း၊ လေလည်ခြင်း ပြုမိသည့်အခါဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦး၏ အာရုံ စိုက်မှုကို ဆွဲဆောင်လိုသောအခါဖြစ်စေ ကျွန်တော်တို့သည် “တစ်ဆိတ် လောက်” “ဒီမှာခင်ဗျာ” “ခွင့်ပြုပါခင်ဗျာ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရောက်သော ‘Excuse Me’ ဟူသည့် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာအသုံးအနှုန်းမျိုးကို သုံးစွဲတတ် သည်။

ဤတွင် စပ်မိ၍ ပြောရသော် အရှေ့တိုင်းသားတို့က လေချဉ် တက်ခြင်းကို မည်သို့မျှ သဘောမထားဘဲ လေလည်ခြင်းကိုမူ စက်ဆုပ် တတ်ကြသည်။ အနောက်တိုင်းသားတို့ကမူ လေလည်ခြင်းကို မည်သို့မျှ သဘောမထားဘဲ လေချဉ်တက်ခြင်းကိုမူ မယဉ်ကျေးသောအပြုအမူ ဟု သဘောထားကြသည်။ ကျွန်တော် ကြားဖူးသော ပုံပြင်တစ်ခုထဲတွင် တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခဆရာမကြီးတစ်ဦးသည် အနောက်နိုင်ငံတွင် အချိန် အတန်ကြာနေခဲ့ပြီး ပါရဂူဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးလာခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ စားကောင်း သောက်ကောင်း၊ ကျန်းမာရေး ပြည့်စုံသူဖြစ်၍ ဝဝခံခံကြီး ဖြစ်သည်။ ထိုဆရာမကြီး၏ အတွင်းနေတပည့်များ ပြောကြားချက်အရ သိရသည် မှာ ထိုဆရာမကြီးသည် လေချဉ်တက်သည့်အခါ ‘Excuse Me’ ဟု ပြောတတ်ပြီး၊ လေလည်သည့်အခါတွင်မူ အစာကြေသည့်လက္ခဏာ၊

၈ ဒေါက်တာကျော်စိန်

ကျန်းမာသည့်အပြုအမူတစ်ရပ်အဖြစ် သဘောထား၍ “အလွန်ကောင်းသည်” (Very Good) ဟု ပြောကြားတတ်ကြောင်း ဖြစ်ပါသည်။

မှန်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် လူအများနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၊ လှုပ်ရှားသွားလာလုပ်ကိုင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ‘Excuse Me’ ဟူသော စကားလုံးကို သူ့နေရာနှင့်သူ အဆင်ပြေအောင် သုံးသွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အသက်ကြီးသည်ဖြစ်စေ၊ ငယ်သည်ဖြစ်စေ “ခွင့်ပြုပါ” ‘Excuse Me’ ဟူသော စကားလုံးကို သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ သွားရင်း၊ လာရင်း၊ လေချဉ်တက်မိမည်၊ ချောင်းဆိုးမိမည်၊ နှာချေမိမည်ဆိုလျှင် ‘Excuse Me’ ဟူသောစကားသုံး၍ တောင်းပန်လိုက်ပါ။ အစစအရာရာ အဆင်ပြေသွားနိုင်ပါသည်။ လူတွေပြည့်ကျပ်နေသော ဘတ်စ်ကားပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှင်ရုံထဲတွင် မမြင်မစမ်းနှင့် သူတစ်ပါး ခြေထောက်ပေါ် တက်နင်းမိမလိုဖြစ်သည့်အခါတွင်လည်းကောင်း သင်သည် “ ခွင့်လွှတ်ပါ” ‘Excuse Me’ ဟူသော စကားလုံးကို မလွဲမသွေ သုံးစွဲရပါလိမ့်မည်။ လမ်းမကြီးတစ်နေရာတွင် သင်သွားလိုသော လမ်းဆိုင်းဘုတ်ကို အလွယ်တကူရှာမရသောအခါတွင်လည်း လမ်းဘေးသစ်ပင်ရိပ်တွင် တစ်မှေးမှိတ်၍ အနားယူနေသောဆိုက်ကားဆရာထံ ချဉ်းကပ်၍ “တစ်ဆိတ်ခင်ဗျာ၊ ဒီလမ်းက သီရိမင်္ဂလာလမ်းပါလား” ဟု မေးကောင်း မေးရပါလိမ့်မည်။

“ခွင့်ပြုပါ” ‘Excuse Me’ ဟူသော စကားလုံးသည် သင်ရင်ဆိုင်နေရသည့် အကျဉ်းအကျပ်အခြေအနေအရပ်ရပ်အတွက် အလွန်အသုံးဝင်သောယဉ်ကျေးဖွယ်ရာစကားတစ်လုံး ဖြစ်ပါသည်။ တခြားသူ၏ဖိနပ်ပေါ်တက်နင်းမိသည်ဖြစ်စေ၊ မှိန်းနေသောဆိုက်ကားဆရာကို လန့်သွားအောင် လုပ်မိသည်ဖြစ်စေ၊ ‘ဘူ’ ဟူသော အသံနှင့်အတူ ထူးဆန်းသောဓာတ်ငွေ့များကို လွှတ်မိသည်ဖြစ်စေ၊ “ခွင့်လွှတ်ပါခင်ဗျာ” ‘Excuse Me’ ဟု ပြောလိုက်ခြင်းအားဖြင့် တစ်ဖက်သားအား စိတ်သဘောထား နူးညံ့ပျော့ပျောင်းသွားအောင် ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

ဤတွင် သတိပြုရမည့်အချက်မှာ သင်သည် တမင်သက်သက်

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည် ... ၉

တစ်ဖက်သားထိခိုက်နစ်နာအောင်လုပ်ခြင်း မဟုတ်သည့်အတွက် “ဝမ်းနည်းပါတယ်” (I am Sorry) ဟု ပြောစရာ မလိုကြောင်း သဘောပေါက်လိုက်ပါ။ မှောင်နေသည့်ရုပ်ရှင်ရုံထဲတွင် သင့်ထိုင်ခုံကို ရှာရင်း အခြားသူတို့၏ခြေထောက်ကို မတော်တဆ ထိမိသည့်အခါ “ခွင့်လွှတ်ပါ” (Excuse Me) ဟုသာ ပြောဖို့လိုပါသည်။ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ ရုပ်ရှင်ပြနေစဉ်တစ်စုံတစ်ရာသောအကြောင်းကြောင့် အခြားလူတစ်ယောက်၏ ရှေ့တွင် တစ်နာရီကျော် မတ်တတ်ရပ်ကာ ထိုသူ ရုပ်ရှင်ကားကို မမြင်နိုင်လောက်အောင် ဖြစ်ခဲ့ပါမှုကား တကယ်ပင် ‘I am Sorry’ ဟု ပြောရမည့်ကိန်းသို့ ဆိုက်နိုင်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

ဓာတ်လှေကားအတွင်းမှ ထွက်ပြီးသည်အထိ သင်၏ လေလည်ချင်စိတ်ကို အောင့်ထားပါ။ ဓာတ်လှေကားတံခါး ပွင့်သွားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် လူအများနှင့် အဝေးဆုံးတစ်နေရာသို့သွားကာ အောင့်အည်းထားသမျှလေပုပ်တို့ကို လွတ်လပ်စွာ ထုတ်လွှတ်လိုက်ပါ။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“ခွင့်ပြုပါ” (Excuse Me) ဟူသော ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာစကားလုံးကို သုံး၍ လူပြည့်နေသောဓာတ်လှေကားထဲတွင် လေလည်နိုင်သည်ဟုကား လုံးဝ (လုံးဝ) မယူဆလိုက်ပါနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

မတော်တဆဖြစ်မှုဆိုသည်မှာ ရှိစမြဲပါ။ သို့သော် တမင်သက်သက် လုပ်လျှင်ကား ယင်းသည် ရိုင်းပျယုတ်မာသည့် အပြုအမူသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍ သင်သည် လူအများ စိတ်ကသိကအောက် ဖြစ်အောင် ဓာတ်ငွေ့ဆိုးများ တမင်သက်သက် ထုတ်လွှတ်သည်ဟု အခြားသူများ သိသွားခဲ့လျှင် သင့်ကို စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ရာသတ္တဝါတစ်ကောင်အဖြစ် လူအများက ဝေးဝေးက ရှောင်သွားကြပါလိမ့်မည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

တက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက်တွင် သင်ဖတ်ချင်သော အမျိုးသား

၁၀ ဒေါက်တာကျော်စိန်

ပထဝီမဂ္ဂဇင်း (National Geographic Magazine) များကို အလွယ်တကူ ရှာမတွေ့သောကြောင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် စားပွဲတစ်လုံးနှင့် စာဖတ်နေသော စာကြည့်တိုက်မှူးထံ သွား၍ မေးမည်ဆိုပါစို့။ “ခွင့်ပြုပါ ခင်ဗျာ” (Excuse Me) ဟူသော စကားလုံးများဖြင့် စာအုပ်ပေါ်တွင် စူးစိုက်နေသော စာကြည့်တိုက်မှူး၏မျက်လုံးများကို သင့်ထံရောက်အောင် ဆွဲဆောင်လိုက်ပါ။ ထို့နောက်မှ အချို့သာဆုံးပြုံး၍ “National Geographic Magazine တွေ ဘယ်နားမှာ ရှိပါသလဲခင်ဗျာ” ဟု မေးလိုက်ပါ။ စာကြည့်တိုက်မှူးသည် ဆတ်ခနဲ လက်ညှိုးထိုး၍ သင်လိုချင်သည့်မဂ္ဂဇင်းများ ထားရှိသည့်စင်ကို ညွှန်ပြပါလိမ့်မည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

သင်သည် အားနာသည့်စိတ်ဖြင့် စာဖတ်နေသော စာကြည့်တိုက်မှူးရှေ့တွင် သူမော့ကြည့်လိမ့်နိုးနိုး မျှော်ကိုး၍ ၁၅ မိနစ်လောက် မတ်တတ်ရပ်ပြီး စောင့်ဆိုင်းမနေပါနှင့်။ အချို့စာကြည့်တိုက်မှူးများသည် စာထဲတွင်စိတ်ဝင်စားနေသောအခါ အသံမပြုဘဲ သူ့ရှေ့တွင် မတုန်မလှုပ်လာ၍ မတ်တတ်ရပ်နေသူတို့ကို သတိပြုကောင်းမှ ပြုမိကြပါလိမ့်မည်။ ထို့ပြင် စာကြည့်တိုက်မှူး အတော်များများသည် ဘာကြောင့် မှန်းမသိ အနီးမှုန်သူများ ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

“ခွင့်ပြုပါ” (Excuse Me) ဆိုသောစကားလုံးသည် တခြားကမ္ဘာသို့ စိတ်ရောက်နေသူတစ်ဦးအား လက်ရှိလောကသို့ အမြန်ဆုံး ရောက်အောင် ခေါ်ဆောင်နိုင်သည့် အယဉ်ကျေးဆုံးစကားလုံး ဖြစ်ပါသည်။ စာကြည့်တိုက်မှူးသည် စာအုပ်ထဲတွင် မည်မျှပင် စိတ်ဝင်စားနေနေ၊ သူ၏ မျက်စိသည် မည်မျှပင် အနီးမှုန်ဖြစ်နေနေ “ခွင့်ပြုပါ” (Excuse Me) ဟူသော အသံကြောင့် သင့်ကို အာရုံစိုက်ရတော့မည်မှာ ဧကန်အမှန်ပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် အခြားလူတို့၏ အာရုံစိုက်မှုကို အလိုရှိပါက ‘ဟေ့ကောင်’ ‘ဟေ့လူ’ ‘ဟေ့ဟေ့ ဒီမှာ’ စသည့် စကားလုံး

mgyoe.com

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၁၁

များကို ဘယ်သောအခါမျှ အသုံးမပြုတတ်ပါ။ ‘Excuse Me’ “ဒီမှာ ခင်ဗျာ” “ခွင့်ပြုပါခင်ဗျာ” “တစ်ဆိတ်ကလေးခင်ဗျာ” ဟုသာ ပြောတတ် ပါသည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် အခြားလူများနှင့်အတူ နီးကပ် စွာရှိနေသည့်အချိန်မျိုးတွင် သူ၏ ကိုယ်ခန္ဓာဆိုင်ရာလှုပ်ရှားမှုများကို အတတ်နိုင်ဆုံး ထိန်းချုပ်တတ်ပါသည်။ သူ့ကြောင့် အခြားသူများ အနေ မခက်အောင်၊ စိတ်အနှောင့်အယှက်မဖြစ်အောင် စိတ်မချမ်းမသာ မဖြစ်အောင် အထူးသတိပြု စောင့်ထိန်းတတ်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် သူသည် ‘Excuse Me’ ဟူသော စကားလုံးကို တစ်ချိန်လုံး သုံးမနေ ရအောင် လွှဲရှောင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

အခန်း (၄)
တောင်းပန်စကားဆိုခြင်း

သင့်ဘဝတစ်သက်တာတွင် “အခုလို လုပ်မိလို့ ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းပါဘူးဗျာ” ဟု ပြောမိသည့်အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ရှိနိုင်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် တစ်စုံတစ်ရာ အမှားအယွင်းပြုလုပ်မိသည့်အခါ မိမိမှားယွင်းမိကြောင်းကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ဝန်ခံဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ သင့်အဖို့ “ခင်ဗျားကို စိတ်ထိခိုက်အောင် လုပ်မိလို့ ဝမ်းနည်းပါတယ်ဗျာ” ဟု လည်းကောင်း၊ “ကျွန်တော် အမှတ်တမဲ့ ထွေးလိုက်မိတဲ့ တံတွေးဟာ လွင့်စဉ်ပြီး ခင်ဗျားမျက်နှာပေါ် ကျသွားခဲ့တဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းပါဘူးဗျာ” ဟု လည်းကောင်း ပြောမိဖူးပါလိမ့်မည်။

“ကျွန်တော် ဝမ်းနည်းပါတယ်ဗျာ” ဟု ပြောရန်လိုအပ်သည့် သင်ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော အခြေအနေတွေကို ပြန်စဉ်းစားကြည့်ပါ။ လူတိုင်းသည် သူ့ဘဝတစ်သက်တာတွင် အမှားအယွင်း၊ ဒါမှမဟုတ် မိုက်မဲသောအပြုအမူတို့ကို ပြုမိခဲ့ကြမည်သာ ဖြစ်သည်။ လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်သည် မှားယွင်းပြုမူပြောဆိုမှု နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် ကြိုးစားတတ်ပါသည်။ အကယ်၍ သင်သည် ကုသိုလ်ကံ ထောက်မ၍ အသက်ရှည်ရှည်နေခဲ့ရသော် အသက်ကြီးလာသည်နှင့်အမျှ အမှားလည်း နည်းလာသည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍ သင်သည် အမှားတစ်ခုတည်းကို နှစ်ခါပြန်ထပ်မလုပ်မိအောင် ကြိုးပမ်းနိုင်ခဲ့သော်

“ဝမ်းနည်းပါတယ်ဗျာ” ဟူသော အပြောမျိုးကို ထပ်ကာထပ်ကာပြောဆိုဖို့ မလိုတော့ကြောင်း ခံစားသိရှိရပါလိမ့်မည်။ အထူးသဖြင့် တစ်ကြိမ်တစ်ခါသာ မှားယွင်းခြင်းဖြစ်သည့်အတွက်လည်း အခြားသူတို့က သင့်တောင်းပန်စကားကို ကျေနပ်လက်ခံပြီး လွယ်လွယ်ကူကူ ခွင့်လွှတ်ကြပါလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် သင် ဆောင်ရမည်မှာ

“ကျွန်တော် ဝမ်းနည်းပါတယ် ခင်ဗျာ” ဟူသော စကားကို စိတ်ပါလက်ပါ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ပြောဆိုရပါမည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

စိတ်ထဲကမပါသော်လည်း ထိုသူသင့်ရှေ့မှ မြန်မြန်ထွက်သွားပါတော့ဟူသော ဆန္ဒဖြင့် “ဝမ်းနည်းပါတယ်ဗျာ” ဟူသော စကားကို မပြောမိပါစေနှင့်။ စိတ်ထဲက မပါဘဲ ဝတ်ကျေတမ်းကျေပြောသော စကားမျိုးကို လူတိုင်းလိုလို ရိပ်စားနားလည်တတ်ကြပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

လူကြီးလူကောင်းတို့မည်သည် တစ်စုံတစ်ဦးအား ကိုယ်ထိလက်ရောက်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်အားဖြင့်ဖြစ်စေ စိတ်ထိခိုက်အောင် ပြုလုပ်မိပါက မိမိမှားယွင်းမိကြောင်းကို အလျင်အမြန် စိတ်ပါလက်ပါ ဝန်ခံ၍ တောင်းပန်စကား ဆိုတတ်ကြပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

“ဝမ်းနည်းပါတယ်ဗျာ” ဟူသော စကားထက် ပို၍ထိရောက်သောနည်းလမ်းတို့ဖြင့် တောင်းပန်ရပါမည်။ ဥပမာ- သင် ကန်လိုက်သောဘောလုံးက အိမ်နီးချင်းတစ်ဦး၏ ပြတင်းမှန်ကို ခွဲလိုက်မိသည်ဆိုပါစို့။ “ဝမ်းနည်းပါတယ်ဗျာ” ဟူသော စကားတစ်လုံးတည်းဖြင့် လုံလောက်မည် မဟုတ်ပါ။ “ကျွန်တော် ကန်လိုက်တဲ့ ဘောလုံးကြောင့် လူကြီးမင်းတို့ရဲ့ ပြတင်းမှန် ကွဲသွားတဲ့အတွက် တောင်းပန်ပါတယ်။ ကျွန်တော် လက်သမားကိုခေါ်ပြီး မှန်အသစ်လဲပေးပါမယ်။ ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်ပါခင်ဗျာ” ဟု ပြောဆိုတောင်းပန်လိုက်ခြင်းဖြင့် အပြောသက်

သက်သာမဟုတ်၊ အလုပ်ပါ ပါလာကြောင်း ခြံနီးချင်းပုဂ္ဂိုလ်က သိရှိ သွားကာ သင့်ကို ခွင့်လွှတ်နားလည်ပေးပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍ သင့် ကြောင့် ပျက်စီးသွားသောအရာသည် ငွေပေး၍မရသောအရာဖြစ်ပါက ပိုင်ရှင် ကျေနပ်နိုင်သည့်နည်းလမ်းတို့ဖြင့် တောင်းပန်ပါ။ အကယ်၍ သူ၏ တောင်းဆိုချက်တို့ကို သင် ဖြည့်ဆည်းမပေးနိုင်ခဲ့သော် သင့်မိဘ တို့ထံမှ အကူအညီ တောင်းခံ၍ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် ကြိုးစားပါ။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“ဝမ်းနည်းပါတယ်ဗျာ” ဟု ပြောလိုက်ရုံဖြင့် မိမိတာဝန်ကျေပြီး အရာရာ ပြီးမြောက်သွားနိုင်သည် ဟု မယူဆလိုက်ပါနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူကြီးလူကောင်းတို့မည်သည် တစ်ခါ တစ်ရံတွင် အမှားအယွင်းတစ်ခုကို ချေဖျက်ရန်အတွက် စကား အနည်း ငယ်ပြောရုံဖြင့် မလုံလောက်ကြောင်း ကောင်းစွာသဘောပေါက်ကြပါ သည်။ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာသည်နှင့်အမျှ ကျွန်ုပ်တို့ နားလည် သဘောပေါက်လာသည့်အချက်မှာ တစ်စုံတစ်ဦး၏ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်မိသည့်အခါ၊ ဒါမှမဟုတ် တစ်စုံတစ်ဦးအား စိတ် ထိခိုက်အောင် ပြုလုပ်မိသည့်အခါ မည်သို့မည်ပုံ ပြုမူလုပ်ဆောင်တောင်း ပန်ရမည်ဟူသောနည်းလမ်းများကို သင်ယူတတ်မြောက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါ သည်။

အခြားသူတစ်ဦးတစ်ယောက်အား စိတ်ကသိကအောက် ဖြစ် အောင် ပြုလုပ်မိသော လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် “ကျွန်တော် ဝမ်း နည်းပါတယ်” ဟူသောစကားကို လှိုက်လှဲစွာ ပြောတတ်ပါသည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်သည် အခြားသူတို့အား တမင် သက်သက် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်အောင် မလုပ်မိစေဖို့ အစွမ်းကုန် သတိထားပြီးကြိုးစားသည်။ အကယ်၍ အမှတ်မထင် အခြားသူတစ်ဦး အား စိတ်ထိခိုက်အောင်ပြုလုပ်မိကြောင်း သိရှိပါကလည်း ချက်ချင်းပင် ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး သုံးပါးစလုံးဖြင့် တောင်းပန်ခြင်း ပြုတတ်သည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် “ကျွန်တော် ဝမ်းနည်းပါတယ်”

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၁၅

ဟု ပြောရုံမျှဖြင့် မလုံလောက်ကြောင်း ကောင်းစွာနားလည်သဘော ပေါက်သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကျေနပ်လောက်သည်အထိ ကြိုးစားလုပ်ဆောင် ရမည်မှာ သူ့တွင် တာဝန်ရှိမှန်းလည်း ကောင်းစွာသိသည်။ ဥပမာ- သင်၏မိဘတို့က အိမ်မွေးခွေးကို ညနေတိုင်း အစာကျွေးရန် သင့်ကို တာဝန် ချထားသည်ဆိုပါစို့။ လူငယ်ဘာဝ ဘောလုံးကန်ခြင်း၊ ရေကူး ခြင်း၊ သူငယ်ချင်းတို့နှင့် ဆော့ကစားခြင်း စသည့်ကိစ္စများကြောင့် မကြာ ခဏဆိုသလို သင်သည် အစာကျွေးတာဝန်မကျေ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုကိစ္စ ကို သင့်မိဘများက မသိသောကြောင့် သင့်ကို ဆူပူကြိမ်းမောင်းခြင်း မပြုကြသော်လည်း အစာစားချိန် မမှန်ကန်သောကြောင့် စိတ်ကသိ ကအောက်ဖြစ်နေသော အိမ်မွေးခွေးကမူ သင့်ကိုမြင်တိုင်း သွားကို ဖြကာ ကျယ်လောင်စွာ ဟောင်ပြပါလိမ့်မည်။

အခန်း (၅)

တောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံခြင်း

သင်က မိတ်ဆွေတစ်ဦးအား ကာတွန်းရုပ်ပြစာအုပ်တစ်အုပ် ငှားလိုက်သည် ဆိုပါစို့။ သင့်မိတ်ဆွေ၏ ခွေးက ထိုစာအုပ်ကို ကိုက်ဖြတ် ဆုတ်ဖြုတ်ပစ်လိုက်သောကြောင့် သင့်မိတ်ဆွေက “ငါ ဝမ်းနည်းပါတယ် ကွာ” ဟု ဆိုကာ တောင်းပန်စကားပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် သင့်အဖို့ တုံ့ပြန်နိုင်သည့် နည်းလမ်းနှစ်သွယ်ရှိပါသည်။ ပထမတုံ့ပြန် နည်းမှာ “ရပါတယ်ကွာ၊ ဒါမျိုးက ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ကိစ္စမရှိပါဘူး” ဟူ၍ဖြစ်ပြီး ဒုတိယတုံ့ပြန်နည်းမှာ “ဟာ...ငတုံး၊ မင်းက ငါ့စာအုပ်ကို ဘာဖြစ်လို့ မင်းရဲ့ခွေးစုတ်ရှေ့မှာ သွားချထားရတာလဲ၊ တော်တော်အသုံး မကျတဲ့ကောင်ကွာ” ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ အချို့သောအခြေအနေတို့တွင် “မင်း တောင်းပန် တာကို ငါလက်ခံပါတယ်ကွာ” ဟုပြောရန် အခက်အခဲ ရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ယေဘုယျအားဖြင့်မူ တောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံခြင်းသည်သာ မှန်ကန်သောလုပ်ရပ်ဖြစ်တတ်ပါသည်။ သင်သည် လူကြီးလူကောင်း တစ်ယောက်ဖြစ်လိုပါက ကိုယ်ချင်းစာတရားကိုလက်ကိုင်ထားဖို့ လိုပါ သည်။ သင့်မိတ်ဆွေနေရာတွင် သင်ကိုယ်တိုင် ဝင်၍ခံစားကြည့်ပါ။ အကယ်၍ သင်၏ခွေးက မိတ်ဆွေ၏ ကာတွန်းစာအုပ်ကို ကိုက်ဖြတ် ဆုတ်ဖြုတ်ပစ်လိုက်သည်ဆိုပါစို့။ သင် လွန်စွာ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်လိမ့်မည်မှာ

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၁၇

သေချာပါသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် မိတ်ဆွေထံမှ လျှော့လျှော့ပေါ့ပေါ့ တွက်ကာ “ရပါတယ်ကွာ။ ကိစ္စမရှိပါဘူး” ဟု ပြောခြင်းမျိုးကို သင် မျှော်လင့်နေတတ်ပေသည်။

အကယ်၍ သင့်ညီဖြစ်သူက ရေအိမ်သုံးစက္ကူကို ကုန်စင်အောင် သုံးပြီး အစားပြန်မထားမိ၍ သင်က ဆူသောအခါ “ကျွန်တော် အတော် ဆိုးတဲ့လူပဲ။ တောင်းပန်ပါတယ်။ စက္ကူလိပ်အသစ် ပြန်ထားပေးပါ့မယ်” ဟု တောင်းပန်စကားဆိုခဲ့သော် သင် လက်ခံနိုင်ပါသည်။ ထိုအတူပင် စားပွဲရုံတွင်စားပွဲထိုးကသင်မမှာဘဲအသားညှပ်ပေါင်မုန့်တစ်ပန်းကန် ယူလာမိသည့်အတွက် “ကျွန်တော် တောင်းပန်ပါတယ်။ မုန့်ပန်းကန် ပြန်ယူသွားပါ့မယ်” ဟု ဆိုလာခဲ့သော် ယင်းကို သင် လက်ခံနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းမှာ သင့်ညီရော စားပွဲထိုးတို့ပါ သင့်အလိုကျ လုပ်ဆောင်ပေးမည်ဟု တာဝန်ယူသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ တောင်း ပန်ရုံမက အလုပ်နှင့်ပါ သက်သေထူသောကြောင့် လက်ခံနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

“ဝမ်းနည်းပါတယ်” ဟု တောင်းပန်ပြောဆိုလာသူတိုင်းအား ခွင့်လွှတ်ရပါမည်။ ထို့နောက် ဘာမှမဖြစ်ခဲ့သည့်ပုံစံမျိုးဖြင့် ဆက်လက် ပြုမူလှုပ်ရှားသွားရပါမည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

သင့်အဖို့ အကျိုးရှိနိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို အရယူလိုက်ပါ။ အကယ်၍ သင့်မိတ်ဆွေကို ကာတွန်းစာအုပ် ငှားလိုက်တိုင်း သူ့ခွေးက ကိုက်ဖြုတ်ပစ်ခဲ့သော် သူ၏ တောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံလိုက်ပါ။ သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် သူ့ကို စာအုပ်ငှားစရာ မလိုတော့ပါ။ (ခွေး ရှိနေသမျှ စာအုပ် မငှားနိုင်ကြောင်း သူ သိအောင် ဖော်ပြလိုက်ပါ။)

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သည့်အတွက် အခြား သူတို့ စော်ကားသမျှ ခေါင်းငုံ့ခံရမည်ဟု မဆိုလိုပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ အချို့လူတို့

၁၈ ဒေါက်တာကျော်စိန်

သည် သူတစ်ပါး၏ အခြေအနေကို မစဉ်းစားဘဲ ထိုသူ စိတ်ထိခိုက်
အောင် မကြာခဏ ပြုလုပ်တတ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ သောလူများကိုမူ
'အသေဝနာစဗာလနံ' ဆိုသည့်အတိုင်း ဝေးဝေးက ရှောင်ဖို့လိုပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

တစ်စုံတစ်ဦးက ဝန်ချတောင်းပန်လာလျှင် “ရပါတယ်၊ ကိစ္စ
မရှိပါဘူး” ဟုသာ ပြောလိုက်ပါ။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“အခုကိစ္စတော့ ပြီးတာပြီးပါစေတော့။ နောင် ဒါမျိုးထပ်မဖြစ်
စေနဲ့” ဟု လည်းကောင်း၊ “အခု တောင်းပန်တာကို လက်ခံပါတယ်။
နောက်နောင်ကို ဒီလိုမိုက်မဲတဲ့အပြုအမူမျိုး မဖြစ်ပါစေနဲ့” ဟုလည်း
ကောင်း မပြောမိပါစေနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

တစ်စုံတစ်ဦး၏ တောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံပြီးပါက နောက်
ထပ် ထိုသူ စိတ်ထိခိုက်စေမည့် အပြော၊ အပြုမျိုး မပြော၊ မပြုလုပ်သင့်
တော့ပါ။ အကယ်၍ ထိုသူ၏ တောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံပြီးပါက
နောက်ထပ် စကားများများပြောဖို့ မလိုတော့ပါ။ စကားများက အမှား
ပါသွားမည်ကို စိုးရပါသည်။ အထူးသဖြင့် ထိုသူ၏အပြုအမူကြောင့်
သင့်စိတ်ထဲတွင် ဒေါသပွား၍ သောကများနေခဲ့သော် စကားထဲတွင်
အမှားပါသွားနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏တောင်းပန်ချက်ကို စကား
အနည်းဆုံး ပြော၍သာ လက်ခံစေလိုပါသည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် မိမိစိတ်ကို ကသိကအောက်ဖြစ်
စေသည့်ဖြစ်ရပ်များနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့မည်ပုံ မေ့ပစ်ရမည်ကို
လည်းကောင်း၊ မည်သို့မည်ပုံ ခွင့်လွှတ်ရမည်ကိုလည်းကောင်း သိနား
လည်ပါသည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် သူ့မိတ်ဆွေများအား သူတို့ပြုခဲ့
သည့်အမှားများကို ထောက်ပြပြောဆိုသတိပေးခြင်း မပြုတတ်ပါ။

အကယ်၍ မိတ်ဆွေတစ်ဦးသည် ပြဿနာဟောင်းများကို ထပ်

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၁၉

တလဲလဲ ပြုလုပ်တတ်သောကြောင့် ထိုသူအပေါ် စိတ်ကုန်လာပါက
လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် ထိုမိတ်ဆွေကို ဘာမျှဝေဖန်ပြောဆိုခြင်း
မပြုဘဲ မိတ်ဆွေအသစ်များကို ရှာကြံရန်သာ ကြိုးစားပါလိမ့်မည်။

အခန်း (၆)

သင့်မိတ်ဆွေများကို
သင့်မိဘတို့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးခြင်း

ယေဘုယျအားဖြင့် မိဘတို့သည် သားသမီးတို့၏ဘဝကို ချုပ်ကိုင်ခြယ်လှယ်လိုသည့်သဘောထားဆန္ဒမျိုး မရှိကြပါ။ သို့သော် သူတို့အဖို့ သားသမီးတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး မေးခွန်းထုတ်ရန်မူ အခွင့်အရေးရှိကြသည်။ တချို့သောကိစ္စရပ်များတွင် မိဘတို့ဝတ္တရားရှိသည့်အတိုင်း မေးရာ မြန်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ- မြို့လယ်ပန်းခြံတစ်ခုအတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ စတိုးဆိုင်ကြီး တစ်ဆိုင်၊ ဒါမှမဟုတ် စားသောက်ဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင် အတွင်း၌သော်လည်းကောင်း သင်နှင့် သင့်မိတ်ဆွေတို့နှစ်ဦးသား စကားလက်ဆုံကျနေသည်ကို သင့်မိဘတို့ မြင်သွားသည် ဆိုပါစို့။ သင်ကလည်း သူတို့ကို မြင်၍ လက်ငှေ့ယမ်းပြုနှုတ်ဆက်ကာ သူငယ်ချင်းနှင့် ဆက်လက်၍ စကားပြောနေမိသည်။ မိဘများထံ သွားရန် စိတ်မကူး။ သူငယ်ချင်းနှင့် မိဘတို့ကို မိတ်ဆက်ပေးဖို့ရန်လည်း စိတ်မကူးမရှိ။ ဤတွင် မိဘတို့ စိတ်ထဲ၌ အမျိုးမျိုးတွေးတောစရာ ဖြစ်လာပါသည်။ “ကလေးမလေးက တော်တော်ချောတာပဲ။ ငါ့သားရဲ့ ရည်းစားများလား။ ဒီလို အချောအလှလေးကို ချွေးမ တော်ရရင် ငါတို့ ကံကောင်းတာပေါ့။ ငါ့မြေးလေးတွေလည်း အဖေအမေနဲ့တူတဲ့ ကလေးချောလေးတွေ ဖြစ်မှာ

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၂၁

သေချာတယ်” ဟုလည်းကောင်း (အကယ်၍ ယောက်ျားလေး သူငယ်ချင်းဖြစ်ခဲ့သော်) “ဒီကောင်လေး ကြည့်ရတာ ဆံပင်တွေ ဖိုးရိုးဖားရား၊ အဝတ်အစားက ကိုးရိုးကားရားနဲ့ မိုက်ကန်းကန်းလုပ်မယ့်ပုံပဲ။ ဒီလိုကောင်လေးနဲ့ပေါင်းရင် ငါ့သားတော့ ပျက်စီးတော့မှာပဲ” ဟုလည်းကောင်း၊ “ကြည့်ပါဦးတော် ရိုင်းလိုက်လေ။ ကျွန်မတို့သားက မိဘတွေနဲ့ တွေ့တာတောင် လက်ယမ်းပြရုံပြပြီး စကားပြောတောင်မပျက်ဘူး။ တော်တော်မလိမ္မာတဲ့ကလေးပဲ။ ကျွန်မတို့တော့ မိ မဆုံးမ၊ ဖ မဆုံးမ သားတစ်ယောက်မွေးမိပြီထင်တယ်” ဟုလည်းကောင်း အတွေးဝင်တတ်ပါသည်။ (ဖော်ပြပါအတွေးများအနက် ဤနောက်ဆုံးအတွေးသည် အဆိုးဆုံးနှင့် စိတ်ထိခိုက်စရာအကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။)

ထိုကဲ့သို့ မိဘတို့က တောင်တောင်အိအိ တွေးထင်ခြင်းကို သင်က လုံးဝ အလိုရှိလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ အထူးသဖြင့် မိန်းကလေး သူငယ်ချင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အထင်အမြင်လွဲမှားခြင်းကို ပို၍ မလိုလားမနှစ်သက် ဖြစ်လိမ့်မည်မှာ သေချာပါသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုပြဿနာကို အမြစ်ပြတ်ရှင်းဖို့ရာနည်းရှိပါသည်။

သင့်မိဘများက သင် ရှိရာသို့လာ၍ သူတို့ ထင်ရာမြင်ရာ မပြောနိုင်မီ သင်က လက်ဦးမှု ယူရပါမည်။ သင့်မိဘတို့က “ငါတို့ သား မောင်မောင်က မင်းနဲ့ တို့ကို တွေ့ပေးချင်ပုံ မရဘူး။ ဒါနဲ့ နေစမ်းပါဦး မင်းက ဘယ်သူများလဲ” ဟူသော မေးခွန်းမျိုး မေးတတ်သလို “ငါတို့သားက တော်တော်မလိမ္မာတာပဲ။ သူ့မိတ်ဆွေကို ငါတို့နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးဖော်တောင် မရဘူး။ အဲဒီတော့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ပဲ မိတ်ဆက်ရတော့မှာပေါ့။ ငါက မောင်မောင်ရဲ့ အမေလေ” ဟု သူတို့ ကြိုက်သလို ပြုမူပြောဆိုတတ်ပါသည်။ အဆိုးဆုံးမှာ “ငါတို့သား မောင်မောင်က တို့နဲ့ မိတ်ဆက် မပေးပုံထောက်ရင် မင်းက သူ့ရည်းစားဖြစ်မယ် ထင်တယ်” ဟု ဇွတ်တရွတ်ပြောဆိုခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့သော မလိုလားအပ်သည့်ကိစ္စမျိုး မဖြစ်ပေါ်စေရန် အလွယ်ကူဆုံးသော ဖြေရှင်းနည်းမှာ သင့်မိတ်ဆွေများကို သင့်မိဘတို့နှင့် ချက်ချင်း မိတ်

၂၂ ဒေါက်တာကျော်စိန်

ဆက်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ “အဖေ၊ အမေ ဒါက ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း မောင်တင်ပါ”၊ “ဒါကတော့ ကျွန်တော်နဲ့ တစ်တန်းတည်းသား မအေးပါ”၊ “ဒါကတော့ ကျွန်တော်တို့ကျောင်း ဘောလုံးအသင်းက ကပ္ပတိန် အေးမောင်ပါ” စသည်ဖြင့် ခပ်သွက်သွက် မိတ်ဆက်ပေးလိုက်ပါ။ ဤသို့ ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းဖြင့် သင့်မိဘတို့အဖို့ ဟိုတွေး၊ ဒီတွေး၊ ယုန်ထင် ကြောင်ထင် ဖြစ်စရာအခွင့်အလမ်း နည်းပါးသွားနိုင်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

“အဖေ ဒါက ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်း အေးမောင်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်း ဘောလုံးအသင်းရဲ့ ကပ္ပတိန်ပေါ့” ဟု လည်းကောင်း၊ “အမေ ဒါက တက္ကသိုလ်မှာ ဘာသာတူအတန်းတက်နေတဲ့ ခင်ခင်အေးပါ” ဟု လည်းကောင်း ပြည့်ပြည့်စုံစုံ မိတ်ဆက်ပေးနိုင်ပါသည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“အဖေ ဒါက အေးမောင်ပါ” ဟု လည်းကောင်း၊ “အမေ ဒါက ခင်ခင်အေးပါ” ဟု လည်းကောင်း တုံးတိတိ မိတ်ဆက်ပေးခြင်း မျိုး မပြုမိပါစေနဲ့။ (လူကြီး မိဘတို့သည် သင့်အပေါင်းအသင်းတို့၏ မျိုးရိုး၊ ဇာတိနှင့် ပညာရေး၊ စီးပွားရေး အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သိလို စိတ် ပြင်းပြကြပါသည်။)

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

သင့်မိဘတို့အား သင့်မိတ်ဆွေနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်း အချက်အလက် အပြည့်အစုံကို ပေးထားပါက မိဘတို့၏ ကတ်သီး ကတ်သတ်မေးခွန်းများကို ကြိုတင် ကာကွယ်ထားပြီးသား ဖြစ်နိုင်ပါ သည်။ ဥပမာ- သင်က “အမေ ဒါ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း အေးမောင် ပါ” ဟု တုံးတိတိ မိတ်ဆက်ပေးပါက “ဘာလုပ်တဲ့ အေးမောင်လဲ၊ ဇာတ်မင်းသားလား၊ လူရွှင်တော်လား” ဟု မေးကောင်း မေးပါလိမ့်မည်။ “အမေ ဒါက ခင်ခင်အေး ပါ” ဟု တိုပြတ်ပြတ် မိတ်ဆက်ပေးပါက လည်း “ဘယ်က ခင်ခင်အေးလဲ၊ ရေနံ့သာ ခင်ခင်အေးလား” ဟု အင်္ဂါ တူးမေးခွန်းများ လာချင်လာနိုင်ပါသည်။ အမှန်တကယ်ဆိုလျှင် သင့်

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည် . . . ၂၃

မိဘတို့သည် သင့်ကို ချစ်လွန်းသောကြောင့် သင်နှင့်ပတ်သက်သည့် လူများအကြောင်းကို အပြည့်အဝ အစုံအလင် သိချင်နေကြခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သင့်မိဘတို့ မေးသမျှကို အတိအကျ ဖြေလိုက်ပါ။ သင့်မိဘတို့နှစ်သက်သောမိတ်ဆွေ၊ သင့်မိတ်ဆွေတို့နှစ်သက်သော မိဘတို့ကို ရထားသည့်အတွက် သင့်အဖို့ လွန်စွာ စိတ်ချမ်းသာမှု ရရှိပါ လိမ့်မည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

သင့်မိတ်ဆွေများအား သင့်မိဘတို့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည့် အခါ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး လွတ်လွတ်လပ်လပ် စကားမျိုး ပါဝင်သင့်သည်။ ဥပမာ- “အေးမောင်ရဲ့ ဦးလေးကလည်း နာမည်ကျော်ဘောလုံးသမား ပဲလေ အဖေရဲ့။ နာမည်က ကောလိပ်ဂျင်နေဝင်းတဲ့။ ရုပ်ရှင်မင်းသား လည်း လုပ်ခဲ့တယ်တဲ့” ဟု လည်းကောင်း၊ “ခင်ခင်အေး အမေကလည်း မာမီ ငယ်ငယ်ကနေခဲ့တဲ့ မော်တင်လိန်းကျောင်းမှာ နေခဲ့ဖူးတယ်တဲ့” ဟု လည်းကောင်း မိတ်ဆက်ပေးသင့်ပါသည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

သင် မိတ်ဆက်ပေးပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်မှုသည် သင့်လက်ထဲသို့ ရောက်လာပါလိမ့် မည်။ ဘယ်က စပြော၍ ဘယ်တွင် အဆုံးသတ်ရမည်ဆိုတာ သင့်လက် တွင်းမှာ ရှိနေပါသည်။ သင့်သူငယ်ချင်းအကြောင်းကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံလေး ရှင်းပြလိုက်ခြင်းဖြင့် သင် မလိုလားသော ‘စာကြိုးစားမှု ရှိ မရှိ။ ချစ်သူ ထား မထား၊ ကျောင်းတက် မှန် မမှန်၊ ဆရာပြောစကား နားထောင် မထောင်’ စသည်တို့နှင့်ပတ်သက်သော မေးခွန်းများ ပေါ်ထွက်လာ တော့မည်မဟုတ်ပါ။ ဤကဲ့သို့သောအခြေအနေမျိုးတွင် တစ်ခါတစ်ရံ မိမိက အထက်စီးရထားခြင်းသည် အလွန်ကောင်းပါသည်။ ဤအခါ မျိုးတွင် သင့်မိဘများနှင့် သင့်သူငယ်ချင်းတို့သည် သင့်ကို တလေးတစား အထင်ကြီးစိတ် ပေါ်တတ်ပါသည်။ (ထို့အတွက်ကြောင့် စိတ်ကြီးဝင်ကာ ဘဝင်မြင့်မသွားစေဖို့ကိုမူ သင် သတိပြုရပါလိမ့်မည်။)

၂၄ ဒေါက်တာကျော်စိန်

လူကြီးလူကောင်းတို့သည် လူငယ်များကို လူကြီးများနှင့် မိတ်ဆက်ပေးရန် လွန်စွာနှစ်သက်တတ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိတ်ဆက်ပေးရာတွင် “အဖေ ဒါက ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ကျောင်းဘောလုံးအသင်းကပ္ပတိန် အေးမောင်ပါ” ဟုသာ လူကြီးကို ဦးစားပေး၍ ပြောဆိုပါသည်။ “အေးမောင် ဒါက ငါ့အဖေ ဦးဘပဲ” ဟု ဘယ်သောအခါမှ မိတ်ဆက်ပေးတတ်ပါ။ ဤပုံစံသည် သင့်မိဘများနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည့်ကိစ္စတစ်ခုတည်းနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်မဟုတ်ပါ။ အခြေအနေအားလုံးနှင့် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ဥပမာ- “ဘိုးဘိုး ဒါမြေးလေးရဲ့ သူငယ်ချင်း ဘောလုံးအသင်းကပ္ပတိန်အေးမောင်ပါ” ဟု ပြောဆိုမိတ်ဆက်ပေးခြင်းသည် မှန်ကန်၍ “အေးမောင်ရေ ဒါ ငါ့အဘိုး ဦးပြည့်စုံပဲကွ” ဟု ပြောဆို မိတ်ဆက်ပေးခြင်းသည် လုံးဝ မှားယွင်းပါသည်။

အခန်း (၇) ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံခြင်း

ပုံမှန်ဝင်ငွေကောင်းသည့် အလုပ်တစ်ခု ရထားပြီး ကိုယ်ပိုင် တိုက်ခန်း၊ ကိုယ်ပိုင်ကားနှင့် နေထိုင်ပြီဖြစ်သောကြောင့် ယဉ်ကျေးဖွယ် ရာအပြုအမူတွေကို ဂရုစိုက်စရာ မလိုတော့၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်ချင်သလို လုပ်နိုင်ပြီဟု မထင်လိုက်ပါနှင့်။ ကျွန်တော်တို့ တင်ပြနေသောယဉ်ကျေးဖွယ်ရာအပြုအမူများသည် သင့် ဘဝတစ်လျှောက်လုံး လူတောသူတောထဲမှာ နေသမျှ၊ လူတွေသူတွေနှင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံနေသမျှ ကာလပတ်လုံး လိုက်နာလုပ်ဆောင်နေရ မည့်အရာများ ဖြစ်ပါသည်။

သင် မည်သည့်အခြေအနေမှာပဲ ရှိနေပါစေ၊ လူအများနှင့် ဆက်ဆံလှုပ်ရှားနေသမျှကာလပတ်လုံး “ခွင့်ပြုပါ ခင်ဗျာ”၊ “ကျေးဇူး တင်ပါတယ်ရှင်” စသည့် စကားတို့ကို ဆက်လက်ပြောကြားနေရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သင် မနှစ်သက်သော လက်ဆောင်ကို ရသည့်အခါမျိုး တွင်လည်း ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း စာတွေရေးကာ ထိုလက်ဆောင် ကောင်းမွန်ကြောင်းကို အမွမ်းတင်စကား ပြောကြားနေရဦးမည် ဖြစ်ပါ သည်။

ထိုနည်းတူပင် ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံသည့်စကားတို့ကိုလည်း သင် ဆက်လက်ပြောကြားနေရပါဦးမည်။ သင်သည် အသက်အရွယ်

၂၆ ဒေါက်တာကျော်စိန်

ကြီးရင့်လာပြီဖြစ်သောကြောင့် “ငါ လုပ်ချင်ရာ လုပ်လို့ရပြီ။ ဘယ်သူ့ဆီကမှ ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံစရာမလိုတော့” ဟု ထင်ကောင်းထင်မိပါလိမ့်မည်။ သို့သော် ထိုအထင်သည် တက်တက်စင် လွဲမှားပါသည်။

ဤတွင် သတိပြုရမည့်အချက်မှာ အသက်အရွယ်နှင့် အခြေအနေတို့ ပြောင်းလဲလာသည်နှင့်အမျှ ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံရမည့် ကိစ္စနှင့် ခွင့်ပြုချက်ပေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာလည်း ပြောင်းလဲသွားတတ်ပါသည်။ အကယ်၍ သင်သည် ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် လူငယ်တစ်ဦး ဖြစ်ပါက သင့်သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းများနှင့် ရုပ်ရှင်ညပွဲ သွားကြည့်ခွင့်ကို သင့်ဖခင်ထံမှ တောင်းခံရပါလိမ့်မည်။ သင့်ဖခင်ကလည်း လာမည့်တနင်္ဂနွေနေ့တွင် သူ့မိတ်ဆွေများနှင့် ဂေါက်သီးတစ်နေ့ကုန် ရိုက်နိုင်ရန် သူ့ဇနီး (သင့်မိခင်) ထံမှ ခွင့်ပြုချက် တောင်းခံရပါလိမ့်မည်။ သင့်မိခင်သည်လည်း သူ့ အချိန်ပိုင်းလုပ်နေသည့် အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အလုပ်ချိန်ကို နံနက်ပိုင်းအစား ညနေပိုင်းသို့ ပြောင်းပေးပါရန် သူ၏ အလုပ်ရှင်ထံမှ ခွင့်ပြုချက် တောင်းခံရပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ အသက်အရွယ်နှင့် အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို အညွှန်းပြု၍ ခွင့်ပြုချက် အဆင့်ဆင့်ကို တောင်းခံရမည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘဝတစ်သက်တာ လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ယခုအချိန်တွင် ကျွန်ုပ်တို့ သင်ယူရမည့် ကိစ္စရပ်မှာ ‘ခွင့်ပြုချက် တောင်းခံပုံ၊ တောင်းခံနည်း’ နှင့် အကယ်၍ မျှော်လင့်ထားသလို ဖြစ်မလာပါက ‘သင့်လျော်လျောက်ပတ် လိုက်လျောညီထွေစွာ တုံ့ပြန်နည်း’ တို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းတို့ကို သင်ယူထားခြင်းဖြင့် သင့်ဘဝတစ်သက်တာတွင် လူတကာနှင့် အဆင်ပြေစွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံသွားနိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

အကယ်၍ အပြုအမူတစ်ရပ်ကို ပြုသင့် မပြုသင့်ဆိုတာ သင့်စိတ်ထဲတွင် ဇေဝဇေဝဖြစ်နေပါက အချိန်မရွေး သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်ကို မေးကြည့်လိုက်ပါ။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

လောလောဆယ် ခွင့်ပြုချက် တောင်းခံမနေဘဲ နောင်ခါလာ နောင်ခါဈေး၊ မှားသွားလျှင်လည်း နောက်မှ ကြည့်တောင်းပန်လိုက်မည် ဟူသော အတွေးမျိုးနှင့် မိမိထင်သလို မတုံ့ပြန်မိပါစေနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

အကယ်၍ (ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်ဖြစ်သော) သင်သည် ညအချိန်တွင် ၉ နာရီအထိ သူငယ်ချင်းများနှင့် အပြင်ထွက်လည်ပတ် ခွင့်ကို ရရှိထားသည် ဆိုပါစို့။ သို့သော် ထိုစနေနေ့ညက သူငယ်ချင်းတွေ လူစုံသောကြောင့် တစ်နာရီလောက် နောက်ကျလည်း အရေးမကြီးဟု ယူဆကာ သင့်မိဘတို့ထံမှ ည ၁၀ နာရီအထိနေခွင့်ကို တောင်းခံစရာ မလိုဟု မှတ်ယူခဲ့သည်။ သို့သော် သင် ထင်သလို မဟုတ်ခဲ့ပါ။ ပြန်ချိန် တန်၍ ပြန်မလာသောကြောင့် သင့်မိဘတို့ စိတ်ပူရပါသည်။ တယ်လီ ဖုန်းဆက်၍ ဟိုဟိုသည်သည် မေးမြန်းစုံစမ်းကြရရှာသည်။ တောင်တွေး မြောက်တွေးဖြင့် စိုးရိမ်သောကပ္ပားရပါသည်။ ထို့ကြောင့် တစ်နာရီခန့် နောက်ကျပြီးမှ အိမ်ပြန်ရောက်လာသော သင့်ကို ကရုဏာဒေါသဖြင့် ဆူပူကြိမ်းမောင်းရန်၊ အော်ဟစ်အပြစ်ပေးရန် အဆင်သင့် ဖြစ်နေကြ ပါသည်။ အကယ်၍သာ သင်သည် တစ်နာရီခန့် နောက်ကျခွင့်ကို မိဘ တို့ထံမှ ကြိုတင်တောင်းဆိုထားပါက သူတို့ကို ရိုသေလေးစားကြောင်း ဖော်ပြရာရောက်သည့်အပြင် သင့်အပေါ် သူတို့ယုံကြည်မှုရှိကြောင်းကို ဖော်ပြရန် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ကိုလည်း ရရှိသွားနိုင်ပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ အသက်ငယ်ရွယ်စဉ် ည ၁၀ နာရီအထိ နောက်ကျခွင့်မျိုးကဲ့သို့သော အသေးအဖွဲ့ကိစ္စရပ်တို့တွင် ကြိုတင်ခွင့်တောင်းခံခဲ့ပါက သင့်အပေါ် ယုံကြည်မှု ပိုမိုလာပြီး နောင်အသက်အရွယ်ရလာ၍ သူငယ်ချင်းများနှင့် တောင်တက်ခရီး တစ်ပတ်ခန့်ထွက်ဖို့ အခွင့်တောင်းခံခဲ့သော် မိဘတို့က အလွယ်တကူ ခွင့်ပြုဖို့ အလားအလာများစွာရှိနိုင်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

မသွားနှင့်၊ မလာနှင့်၊ မလုပ်နှင့်၊ မကိုင်နှင့် စသော တားမြစ်

၂၈ ဒေါက်တာကျော်စိန်

စကားတို့ကို ခြွင်းချက်မရှိ လက်ခံဖို့ လိုပါသည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

မိမိအလိုဆန္ဒမပြည့်ဝသည့်အတွက် ညည်းညူခြင်း၊ ဗျစ်
တောက် ဗျစ်တောက် ပြောဆိုခြင်း၊ တောင်ရောက်မြောက်ရောက် ပြော
ဆိုခြင်းမျိုး မပြုပါနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

သင့်အစ်ကိုက သူ့စက်ဘီးကို သင့်အား ပေးမစီးခြင်းမှာ ခိုင်လုံ
သောအကြောင်းပြချက်ရှိ၍သာ ဖြစ်ပါသည်။ သူ့အပြုအမူသည်
မတရားဟု ထင်စရာဖြစ်သော်လည်း သူပိုင်စက်ဘီးဖြစ်သောကြောင့်
သူ မပေးဘဲ သင့်တွင် စီးပိုင်ခွင့် မရှိဖြစ်ရာ မည်သို့မျှ အတွန့်တက်
ပြောဆိုခြင်း မပြုဘဲ ခေါင်းငုံ့ခံလိုက်ပါ။ ယခုအချိန်တွင် သူ၏ ငြင်းဆို
ချက်ကို လူကြီးလူကောင်းပီသစွာ မည်သို့မျှ အတွန့်တက်၊ ညည်းညူ
ပြောဆိုခြင်းမပြုဘဲ တည်ငြိမ်အေးဆေးစွာ လက်ခံလိုက်ပါက နောင်
တစ်ချိန်တွင် သူ၏ခွင့်ပြုချက်ကို အမှန်တကယ်ပင် ရရှိနိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် တခြားသူတစ်ဦးပိုင်ဆိုင်သည့်
ပစ္စည်းတစ်ခုကို မိမိကြိုက်သလို ယူငင်သုံးစွဲနိုင်သည်ဟု ဘယ်သော
အခါမျှ မယူဆပါ။ သူသည် အမြဲတစေ သက်ဆိုင်သူ၏ ခွင့်ပြုချက်ကို
တောင်းခံပြီးမှသာ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်တတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၈)
 ချီးကျူးစကားပြောဆိုခြင်း

လူတိုင်းသည် သူတို့အား ချီးကျူးစကား ပြောဆိုခြင်းကို နားထောင်လိုကြပါသည်။ “ဆရာ ပန်းချီလက်ရာက တကယ်ပြောင်မြောက်တာပဲဗျာ” ဟူသော အပြောမျိုး၊ “ကျောင်းစကားရည်လှပွဲမှာ အစ်မသားပြောသွားလိုက်တာ သိပ်ကောင်းတာပဲရှင်” ဟူသော အပြောမျိုး၊ “မမရဲ့ဆံပင်ပုံစံလေးက သိပ်ကောင်းတာပဲရှင်” ဟူသော အပြောမျိုး၊ “မမရဲ့ဆံပင်ပုံစံလေးက သိပ်ပြီး ခေတ်မီဆန်းပြားလိုက်တာ” ဟူသော အပြောမျိုးသည် ကြားရသူ ကာယကံရှင်အဖို့ နားကြောက စိမ့်စေသောစကားတို့ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်စုံတစ်ဦးအား ချီးကျူးစကား ပြောကြားရန်အတွက် ငွေကုန်ကြေးကျခံစရာ မလိုပါ။ သို့သော် အသည်းနှလုံးထဲက လာသည့် စစ်မှန်သောချီးကျူးမှုမျိုးတော့ ဖြစ်ဖို့ လိုပါသည်။ ပါးစပ်ဖျားကလာသည့် စိတ်မပျံ့တပါ စကားမျိုး မဖြစ်သင့်ပါ။ စစ်မှန်သော ချီးကျူးစကားပြောဆိုခြင်းသည်အကောင်းဆုံးသော လက်ဆောင်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ ဤလက်ဆောင်သည် ဟောင်းအိုသွားခြင်းမရှိ။ ပျောက်ပျက်သွားခြင်းမရှိ။ ထိုချီးကျူးစကားကြောင့် တစ်စုံတစ်ဦးသည် လွန်စွာ ပျော်ရွှင်သွားနိုင်ပါသည်။ ချီးကျူးခံရသူအဖို့ ရာသက်ပန် မမေ့နိုင်စရာ ဖြစ်ရပါသည်။

၃၀ ဒေါက်တာကျော်စိန်

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

တစ်စုံတစ်ဦးအား သူပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကောင်းမွန်သောအပြုအမူ အကြောင်းကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုကြောင်း ပြောဆိုပါ။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

တခြားသူတို့က သင့်အား မလိုလားအပ်ဘဲ မြှောက်ပင့်ချီးကျူး ပြောဆိုတတ်သူဟု အာမနာပပြောမှာကို စိုးရိမ်မနေပါနှင့်။ သင်သည် သူတစ်ပါးအား ချီးကျူးစကားဆို၍ မျက်နှာလို မျက်နှာရ ပြုတတ်သူဖြစ် သည်ဟု တခြားသူတို့က ထင်မြင်မှာကိုလည်း စိုးရိမ်ပူပန်မနေပါနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

သူတစ်ပါးအား ချီးကျူးစကား ဆိုခြင်းသည် မှားယွင်းသော လုပ်ရပ်တစ်ခု မဟုတ်ပါ။ သင်၏ နှလုံးသားတွင်းကလာသည့် စိတ်ပါ လက်ပါချီးကျူးခြင်းသာ ဖြစ်ခဲ့သော် ယင်းသည် 'ကောင်းမှု' (ကုသိုလ်) တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ သင့်ဆရာကို ချီးကျူးသည်ဖြစ်စေ၊ သင့်ညီမကို ချီးကျူးသည်ဖြစ်စေ 'ကောင်းမှု' အရာ၌ အတူတူသာ ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ သင်သည် တစ်စုံတစ်ဦးနှင့် ကျွမ်းဝင်ရင်းနှီးခြင်း မရှိစေကာမူ ထိုသူ၏ကောင်းသောအပြုအမူအကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ချီးကျူးခြင်း သည် အမြဲတမ်းမှန်ကန်သောလုပ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

စိတ်ထဲက တကယ်ပါမှသာ ချီးကျူးစကားပြောဆိုပါ။ ဝတ်ကျေ တန်းကျေ မလွဲမရှောင်သာ၍ စိတ်မပျံ့တပါ လုပ်ရခြင်းမျိုး မဖြစ်ပါစေ နှင့်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

တွေ့သမျှလူတိုင်းကို ဟုတ်တာရော၊ မဟုတ်တာပါ ပြော၍ ပုံကြီးချဲ့ချီးကျူးခြင်းမျိုး လုံးဝ မလုပ်သင့်ပါ။ တွေ့သမျှလူတိုင်းကို နေရာ တကာတွင် ချီးကျူးစကားဆိုနေပါက ယင်းလုပ်ရပ်သည် လူပေါ်တို့ လုပ်ရပ် ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၃၁

သင့်ကြီးတော်ချက်သော မုန့်ဟင်းခါးဟင်းရည်ကို သင်သည် အတန်အသင့်သာ နှစ်သက်သည် ဆိုပါစို့။ ထိုအခါမျိုးတွင် “ကြီးတော်ရဲ့ မုန့်ဟင်းခါးက ကမ္ဘာပေါ်မှာ အကောင်းဆုံးပါပဲ” ဟူသော အပြောမျိုး ဖြင့် ချီးကျူးပြောဆိုဖို့ မသင့်တော်ပါ။ ကြီးတော်အား “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ မုန့်ဟင်းခါး စားလို့ ကောင်းပါတယ်” ဟု ပြောလိုက်လျှင် လုံလောက်ပါပြီ။ အကယ်၍ သင်သည် ကြီးတော်ချက်သည့် အုန်းနို့ ခေါက်ဆွဲကို လွန်စွာနှစ်သက်ခဲ့သော် ထိုအခါမျိုးတွင် ကြီးတော်၏ လက်ရာ မည်မျှကောင်းကြောင်း ချီးကျူးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သင့်ကြီးတော်သည် ချီးကျူးမှုအစစ်နှင့် အတုကို ကောင်းစွာ ခွဲခြားသိသူဖြစ်သည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် နှလုံးသားထဲ၊ ဒါမှမဟုတ် စိတ်ထဲက မပါဘဲ ချီးကျူးစကား မဆိုတတ်ပါ။

အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးသည် ကောင်းမှုတစ်စုံတစ်ရာ ပြုငြားအံ့။ ယောကျ်ားဖြစ်စေ၊ မိန်းမဖြစ်စေ မည်သို့မျှ ခွဲခြားခြင်းမပြုဘဲ ထိုသူအား ချီးကျူးစကားဆိုခြင်းမှာ လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးအဖို့ မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ ရဲရဲကြီးလုပ်ရမည့်အလုပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၉)

ချီးကျူးစကားကို လက်ခံခြင်း

အရွယ်ရောက်ပြီးသူတို့ ပြုလုပ်တတ်သောအမှားကြီးတစ်ခုကို သင် သတိပြုမိပါသလား။ ဆံပင်ပုံစံ မဟုတ်ပါ။ သူတို့ကြိုက်သော ဂီတ အမျိုးအစားလည်း မဟုတ်ပါ။ ဘောင်းဘီတို ဝတ်၍ ခြေညှပ်ဖိနပ် စီးခြင်းလည်း မဟုတ်ပါ။

အရွယ်ရောက်ပြီးသူတို့ ပြုလုပ်တတ်သည့် အကြီးမားဆုံးသော အမှားတစ်ခုမှာ တစ်ဖက်သား၏ ချီးကျူးဂုဏ်ပြုစကားကို ရိုးစင်းစွာ လက်မခံတတ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်စုံတစ်ဦးကသင့်ကိုချီးကျူးစကားပြောဆိုလာသည့်အခါ တွင် သင်ပြုလုပ်ရမည့် အလွယ်ကူဆုံးနှင့် အရိုးစင်းဆုံးသော အပြုအမူမှာ “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်” ဟု ပြောလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ယေဘုယျအားဖြင့် အရွယ်ရောက်ပြီးသူတို့သည် ချီးကျူးစကား ပြောဆိုခြင်းခံရသည့်အခါ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းအမူအရာမျိုး ပြတတ်သည်။ သူတို့ကိုယ်သူတို့နှိမ့်ချသည့်အနေဖြင့် ချီးကျူးမှုကိုပင် မကြိုက်မနှစ်သက်သလို ပုံစံမျိုး ပြောဆိုပြုမူတတ်သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ယင်းသို့ ပြောဆိုခြင်းသည် ရိုင်းပြရာပင် ရောက်ပါသည်။

အောက်တွင် ချီးမွမ်းမှုသုံးမျိုးနှင့် ယင်းတို့ကို တုံ့ပြန်သည့် ‘အမှန် အပြုအမူနှင့် အမှားအပြုအမူ’ တို့ကို တင်ပြလိုက်ပါသည်။

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည် ...

အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးက “ခင်ဗျား ဝတ်ထားတဲ့ စပို
ကလေးက ခင်ဗျားနဲ့ သိပ်လိုက်တာပဲ” ဟု ပြောခဲ့သည်ဆိုပါစို့။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

“ဟုတ်လား ... ခုလိုချီးကျူးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်
ဟု ပြန်ပြောလိုက်ပါ။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“ဟုတ်ရဲ့လား။ ကျွန်တော်ကတော့ သိပ်မကြိုက်ပါဘူး
ကျွန်တော့်အဒေါ်က မွေးနေ့လက်ဆောင်ပေးတာမို့ သူရှိနေတဲ့ အချိန်
သူစိတ်ကျေနပ်အောင် ဝတ်ပြနေရတာပါ” ဟူသော အပြောမျိုးကို လ
ရှောင်ရပါမည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ...

ထိုစပိုရှပ်ကို သင်မကြိုက်ဘဲ လက်ဆောင်ပေးသူ ဒေါ်
ကျေနပ်အောင် ဝတ်ရပါသည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်သည် ‘
နှင့် လွန်စွာလိုက်ဖက်သည်’ ဟု ချီးကျူးသောသူကို စော်ကားရာရော
ပါသည်။ ထိုသူ၏ ‘အလှအပ ရသခံစားမှု’ ကို သင်က မနှစ်သ
ကြောင်း ပြောလိုက်သလို ဖြစ်သွားပါသည်။

“မင်းရဲ့ ဆံပင်ပုံစံကလေးကို ငါ သဘောကျတယ်” ဟု တ
တစ်ဦးက ချီးကျူးစကား ပြောလာသည် ဆိုပါစို့။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

“ဟုတ်ကဲ့ ခုလို ချီးကျူးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျာ”
ပြန်ပြောပါ။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“အဖေက လုပ်ခိုင်းလို့ ဒီပုံစံထွက်လာတာ ကျွန်တော်
မကြိုက်ပါဘူးဗျာ”၊ “သိပ်တိုလွန်းတော့ အကြည့်ရဆိုးလှတယ်” ဟူ
စကားမျိုး ပြန်အပြောမိပါစေနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ...

သင့်အကြောင်း အကောင်းပြောဖို့ ကြိုးပမ်းသူတစ်ဦးအား

၃၄ ဒေါက်တာကျော်စိန်

ကျင်စကား ပြောကြားခြင်းသည် လွန်စွာရိုင်းပျရာ ရောက်ပါသည်။

“ကျောင်းစကားရည်လုပွဲမှာ မင်း ပြောသွားတာ သိပ်ကောင်း တာပဲ” ဟု သင့်အား တစ်စုံတစ်ဦးက ချီးကျူးလာသည် ဆိုပါစို့။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

“ဟုတ်ကဲ့ ... ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကျွန်တော် အထူး ကြိုးစားထားပါတယ်” ဟု ပြန်ပြောရပါမည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“ကျွန်တော် အသံကြောင်သွားတာတွေ၊ စကားပြောရင်း ထစ်အ ထစ်အ ဖြစ်သွားတာတွေကို သတိမထားလိုက်မိဘူး ထင်တယ်” ဟူသော စကားမျိုး လုံးဝ မပြောသင့်ပါ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးက သင်၏ အပြုအမူ ကောင်းမွန် ကြောင်း ချီးကျူးလာခဲ့သော် သင်က ပြန်၍ “မကောင်းပါ” ဟု ပြောလိုက် ခြင်းသည် ထိုသူကို မသိနားမလည်သူ တစ်ယောက်အဖြစ်သို့ ရောက် သွားစေတတ်ပါသည်။ အကယ်၍ စကားရည်လုပွဲတွင် တံချို့နေရာ များ၌ သင်ချော်သွားသည့်ဟာကွက်များရှိကြောင်း သင့်ဘာသာသင် သိစေကာမူ ယင်းတို့ကို ထုတ်ဖော်ပြောဖို့ မလိုပါ။ ထို့ကြောင့် အပိုတွေ ဇာချဲ့ပြောဆိုမနေဘဲ “အခုလို ချီးကျူးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ခင် ဗျား” ဟုသာ ရိုးရိုးလေး ပြန်ပြောလိုက်ပါ။

အထက်ဖော်ပြပါဖြစ်ရပ်သုံးခုကို ဖတ်ရှုပြီးနောက် သင် ဘာလုပ်ရမည်ဆိုသည်ကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်လောက်ပြီဟု ထင် ပါသည်။ မှန်ပါသည်။ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ဦးက သင့်ကို ချီးကျူးစကား ပြောဆိုလာသည့်အခါ “ဟုတ်ကဲ့ အခုလို ချီးကျူးတာ ကျေးဇူးတင်ပါ တယ် ခင်ဗျား” ဟု ပြန်ပြောလိုက်ခြင်းသည် အမြဲတမ်းမှန်ကန်သော လုပ်ရပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်...

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးအဖို့ ချီးကျူးစကားကို ဣန္ဒြေရှိလက်ခံခြင်းသည် ချီးကျူးစကားပြောခြင်းကဲ့သို့ပင် အရေးပါကြော့ကောင်းစွာသိပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ချီးကျူးစကားပြောခြင်း ချီးကျူးစကားလက်ခံခြင်းတို့ကို မည်သို့မည်ပုံ ပြုလုပ်ရမည်ဆိုသည် ကောင်းစွာ သိနားလည်ပါသည်။

အခန်း (၁၀)
မည်သည့်အချိန်တွင်
ပါးစပ်ကြီးပိတ်ထားရမည်ကို သိနားလည်ခြင်း

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် သူ၏အပြောအဆို၊ အပြုအမူကြောင့် တစ်ဖက်သားစိတ်ထိခိုက်သွားမှာကို လွန်စွာစိုးရိမ်တတ်ကြပါသည်။ ယင်းသို့ စိုးရိမ်သည့်အလျောက် အထူးသတိကြီးစွာထား၍ ပြောဆိုပြုမူပါလျက်နှင့် တစ်ခါတစ်ရံတွင် လုံးဝမရည်ရွယ်ဘဲ တစ်ဖက်သား စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်အောင် လုပ်မိတတ်ပါသေးသည်။ ထိုအခါ မျိုးတွင်သူစိတ်ကသိကအောက်ဖြစ်ရသကဲ့သို့အခြားတစ်ဖက်သားမှာလည်း စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရတတ်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင်ကား “ကျွန်တော် ဝမ်းနည်းပါတယ် ခင်ဗျာ” ဟု ပြောလိုက်ရန်မှတစ်ပါး အခြားမရှိတော့ပြီ။

ထိုသို့သော စိတ်ထိခိုက်ဖွယ်ရာအခြေအနေများကို ရှောင်ရှားရန်အတွက် လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် စကားပြောဆိုရာတွင် အထူးသတိကြီးစွာထား၍ ပြောဆိုတတ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် သိုသိုသိပ်သိပ်နှင့် နှုတ်လုံအောင် စောင့်စည်းတတ်ပါသည်။ သူတို့သည် မည်သည့်အချိန်တွင် ရေင့်နှုတ်ပိတ်နေရမည်ဆိုတာကိုလည်း ကောင်းစွာ သိတတ်ကြပါသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးအဖို့ အခြေအနေ အတော်များများတွင် အာချောင်တတ်သော ထိုပါးစပ်

ကြီးကို သော့ခတ်၍ ပိတ်ထားသင့်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

မိမိအဖိတ်ခံထားရသော မကြာမီ ပြုလုပ်မည့် ပါတီပွဲကိစ္စ အကြောင်းမေးမည်၊ ပြောမည် ဆိုလျှင် သိုသိုသိပ်သိပ် ခပ်လျှိုလျှိုလေး ပြောပါ။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

ထိုပါတီပွဲသို့ ဖိတ်ကြားခြင်း ခံရ- မခံရ မသိသော အခြားသူ တစ်ယောက်အား ထိုပါတီပွဲအကြောင်း သွားမပြောမိလိုက်ပါစေနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

အကယ်၍ ပါတီပွဲသို့ အဖိတ်မခံရသောသူတစ်ယောက်အား ထိုပါတီပွဲအကြောင်း သွားပြောမိပါက ထိုသူအဖို့ 'ငါ အဖိတ်မခံရလေ ခြင်း' ဟူသော ခံပြင်းသည့်စိတ်သော်လည်းကောင်း၊ 'ငါ့ကိုမှ ချန်ထားခဲ့ လေခြင်း' ဟူသော ဝမ်းနည်းသိမ်ငယ်စိတ်သော်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ် နိုင်ပါသည်။ သင့်ကိုလည်း အာချောင်သူ၊ လေထွားသူ၊ ကြွားဝါသူတစ် ယောက်အဖြစ် မြင်သွားနိုင်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

လျှို့ဝှက်ချက်ကို မည်သို့စောင့်ထိန်းရမည်ဆိုတာ သိထားရ ပါမည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

သင့်မေမေအား၊ သူ၏မွေးနေ့အတွက် လက်ဆောင်ပေးရန် သင့်ဖေဖေက စိန်ဆွဲကြိုးတစ်ကုံး ဝယ်ထားသည့်အကြောင်းကို သွား မပြောလိုက်ပါနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

စိန်ဆွဲကြိုး မွေးနေ့လက်ဆောင်သည် သင့်ဖေဖေအဖို့ ထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ အလွန်အဖိုးတန်သည့်ပစ္စည်းဖြစ်သော ကြောင့် သင့်မေမေ တအံ့တဩ ဖြစ်သွားအောင် လုပ်လိုသည့်ဆန္ဒ သင့်ဖေဖေတွင် ရှိနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မွေးနေ့လက်ဆောင်အကြောင်း

၃၈ ဒေါက်တာကျော်စိန်

ကြိုတင်ပြောဆိုလိုက်ခြင်းဖြင့် ဇနီးသည်ကို တအံ့တဩ ဖြစ်သွားစေလို သော သင့်ဖေဖေ၏ဆန္ဒမှာလည်း သဲထဲရေသွန် ဖြစ်သွားရပါသည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ဘာမှဝင်မပြောဘဲ နှုတ်ပိတ်ရေငုံနေခြင်းသည်သာ အကောင်းဆုံးနှင့် အမှန်ဆုံးလုပ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

မည်သည့်အချိန်အခါမျိုးတွင်မှ လျှို့ဝှက်ချက်ကို ဖော်ထုတ် ပြောဆိုရမည်ဆိုတာ သိထားရပါမည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

တစ်စုံတစ်ဦးသည် အမှားအယွင်း တစ်စုံတစ်ရာကို လုပ်မိတော့ မည့်အခါမျိုး၊ တစ်စုံတစ်ဦးအဖို့ သူ့ကိုယ်သူ ထိခိုက်စေမည့် အပြုအမူ တို့ကို ပြုလုပ်မိတော့မည့်အခါမျိုးတွင်ကား နှုတ်ပိတ်သိုသိပ်ထားခြင်းကို ရှောင်ရပါမည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

သင့်မိတ်ဆွေတစ်ဦးသည် အခြားသူတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ခိုးယူနေကြောင်း သိရသည့်အခါမျိုးတွင်လည်းကောင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲနေကြောင်း သိရသည့်အခါတွင်လည်းကောင်း၊ သူ့ကိုယ်သူဖြစ်စေ၊ အခြားသူ တစ်ဦးဦးကိုဖြစ်စေ ဒုက္ခရောက်အောင် ပြုမိမည့်အခြေအနေ တို့နှင့် ရင်ဆိုင်နေရလျှင်လည်းကောင်း သင်လုပ်ရမည့်တာဝန်မှာ ထိုကိစ္စ ကိုနှုတ်က ဖွင့်ဟပြောဆိုလိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် သတိရသင့် သည်မှာသင်သည် မဟုတ်မမှန် ကောလာဟလများ ထုတ်လွှင့်နေခြင်း မဟုတ်။ အမှန်တရားကို သက်ဆိုင်သူကောင်းဖို့အတွက် ဖော်ထုတ်ပေး ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟူသောအချက် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းကိစ္စမျိုး ကို သင့်မိဘ၊ သင့်ကျောင်းမှ ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့် သက်ဆိုင်ရာရပ် ကွက်မြို့နယ်အတွင်းမှ တာဝန်ရှိသူများထံ သတင်းပို့ အကြောင်းကြား ရမည်မှာ သင့်တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆို အကူ အညီတောင်းခံလိုက်ခြင်းသည် သင့်မိတ်ဆွေကို ကြီးမားသည့် အန္တရာယ် ဘေးမှ ကင်းဝေးအောင် ကြိုတင်ကာကွယ်ပေးခြင်းဟုလည်း ဆိုနိုင်ပါ

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၃၉

သည်။

အကယ်၍မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကလူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးအား “လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုကို နားထောင်မှာလား” ဟု မေးလာခဲ့သော် ထိုလူကြီးလူကောင်းသည် အချိန်အတန်ကြာယူ၍ စဉ်းစားပြီးသည့် နောက်တွင်မှ နားထောင်-မထောင် ဆိုတာကို ဆုံးဖြတ်လိမ့်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၁၁)

လူကြီးတို့ပြောသည်ကို နားထောင်ခြင်းနှင့် မေးမြန်းသည်တို့ကို ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်း

သင်သည် တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်တွင် လူကြီးတစ်ဦးဦးနှင့် စကားပြောရတော့မည် ဖြစ်သည်။ ထိုလူကြီးမှာ သင့်မိဘနှစ်ပါး ဖြစ်ချင် ဖြစ်မည်။ ကျောင်းက ဆရာ၊ ဆရာမ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်သည်။ အားကစားနည်းပြလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ နောက်ဆုံး၊ သင့်အိမ်နှင့် မလှမ်းမကမ်းမှာရှိသော ကုန်စုံဆိုင်လေးမှ ဈေးရောင်းသူလည်း ဖြစ် ကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ သင့်အဖို့ လူကြီးများနှင့် တစ်ချိန်ချိန်တွင် စကားပြောရတော့မည်မှာ အသေအချာ ဖြစ်သည်။ ရှောင်လွှဲ၍ မရ နိုင်ပါ။ အကယ်၍ သင်သည် လူကြီးများနှင့် စကားပြောဆိုဖို့ရှိလာပါက သူတို့ပြောသည့်စကားကို အသေအချာနားထောင်တတ်ဖို့လည်း လိုအပ် ကြောင်း သတိပြုလိုက်ပါ။ လူငယ်လေးတစ်ယောက်ကို လူကြီးတစ် ယောက်က စကားပြောလိုက်သည့်အခါ ထိုလူငယ်လေးသည် သူ၏ ဗီဒီယိုကစားပွဲ (Video Game) ၌သာ အာရုံစိုက်ပါက၊ ဒါမှမဟုတ် သူ၏ အင်ပီသရီး (MP3) မှ သီချင်းသံကို ခေါင်းတငြိမ့်ငြိမ့် နားထောင် ပါက လူကြီးတို့သည် လွန်စွာ ဒေါသထွက်တတ်ပါသည်။ ထွက်လည်း ထွက်သင့်ပါသည်။ (စကားစပ်မိ၍ ဆိုရသော် လူကြီးတို့သည် သီချင်းနား ထောင်နေသောကြောင့် သူတို့မေးသည်ကို ပြန်မပြောသည့် လူငယ်တို့

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၄၁

ထက် မေးသမျှကို အင်း၊ ဟင့်အင်း၊ ဘာ၊ အော်၊ အဲ စသည်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ်မဲ့ တုံ့ပြန်တတ်သူတို့ကို ပို၍ ဒေါသထွက်တတ်ပါသည်။)

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် အခြားလူကြီးတစ်ဦးနှင့် စကားပြောရန် သူ့တွင် အချိန်အလုံအလောက် ရှိ - မရှိ ဆိုသည်ကို ကောင်းစွာ သိထားကြပါသည်။ အကယ်၍ သူသည် နောက်တစ်နေ့ စာတမ်းဖတ်ပွဲ (Seminar) တွင် တင်သွင်းဖတ်ကြားရမည့် စာတမ်းအတွက် တကယ်ပင် အလုပ်ရှုပ်နေပါက လူကြီးနှင့် စကားပြောဆိုရန်ကိစ္စကို သိမ်မွေ့စွာ ရက်ရွှေ့ပြောင်းဖို့ ပြောနိုင်ပါသည်။ နားထောင်ကြည့်ပါ။ “အဲဒီ အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ သန်ဘက်ခါလောက်မှ ဆက်ပြောရင် ရမလား ခင်ဗျာ။ ကျွန်တော် မနက်ဖြန် စာတမ်းတင်သွင်း ဖတ်ကြားရမှာမို့ အခုအချိန်မှာ ဖုတ်ပူမီးတိုက် အလုပ်လုပ်နေရပါတယ်။ သည်းခံပေးပါ ခင်ဗျာ” ဟု တောင်းပန်လိုက်လျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ကျေနပ်သွားနိုင်ပါသည်။ “ကျွန်တော်ကြိုက်နှစ်သက်တဲ့ ရုပ်သံဇာတ်လမ်းတွဲကို ထပ်တလဲလဲ ကြည့်နေရလို့ အဘွားနဲ့ စကားပြောဖို့ အချိန်မရှိပါ” ဟူသော ဆင်ခြေမျိုးသည် လွန်စွာသိမ်ဖျင်းသောကြောင့် အထူးသတိပြု၍ ရှောင်ကြဉ်ရပါလိမ့်မည်။

လူငယ်တို့ သတိပြုသင့်သည်မှာ လူကြီးများက သင်တို့ကို တစ်ချိန်လုံး ဩဇာပေးနေ၊ ဆုံးမနေသည် မဟုတ်။ သင့်ဘဝကို အခြေပျက်အောင် နှောင့်ယှက်နေသည်လည်း မဟုတ်ပါ။ သင့်အတွက် ကောင်းစေချင်သော ဆန္ဒကြောင့် အကြံပေးပြောဆိုလိုခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် လူကြီးတို့ပြောစကားကို သေသေချာချာ၊ လေးလေးစားစား အာရုံစိုက်၍ နားထောင်တတ်ရန် သင်ယူဖို့ အရေးကြီးကြောင်း သတိပြုပါလေ။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

နားတွင် တပ်ထားသော နားကြပ်ကို ဖြုတ်လိုက်ပါ။ ကစားနေသော ဗီဒီယိုဂိမ်းကို ပိတ်လိုက်ပါ။ ထို့နောက် သင့်အာရုံအားလုံးကို စုစည်း၍ လူကြီးပြောမည့်စကားကို တလေးတစား နားထောင်လိုက်ပါ။

၄၂ ဒေါက်တာကျော်စိန်

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

“အခု ကျွန်တော် အလုပ်ရှုပ်နေတယ်၊ မအားသေးဘူး။ မြင်တယ် မဟုတ်လား၊ ကျွန်တော် အလုပ်ရှုပ်နေတာကို။ ကျွန်တော် ကိစ္စပြီးတဲ့အခါ လာတွေ့ပါဦးမယ်။ အဲဒီအခါကျမှ ပြောကြတာပေါ့” ဟူသော အပြောမျိုး လုံးဝ (လုံးဝ) မပြောမိပါစေနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

သင့်အဖို့ ဆိုင်းငံ့ခလုတ် (Pause Button) ကို အသုံးချတတ်ရန် သင်ယူဖို့ အရေးကြီးပါသည်။ သင် မည်မျှပင် အလုပ်တွေ ရှုပ်နေစေကာမူ အခြားသက်ရှိ တကယ့်လူသားတစ်ယောက်ကို အရေးတယူ ပြန်လည်တုံ့ပြန်ပြုဖို့တော့ လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူတို့က သင့်အား အရေးကြီးသည့်တစ်စုံတစ်ရာကိစ္စအကြောင်းကို ပြောဖို့ ရှိကောင်းရှိနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ကလည်း သူတို့သည် သင့်အား အရေးကြီးသည့် မေးခွန်းတစ်ခု မေးလို၍လည်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အကယ်၍ သူတို့ပြောလိုသည့် အကြောင်းအရာ၊ မေးလိုသည့် မေးခွန်းတို့သည် သင့်အဖို့ အရေးမကြီးဟု ထင်မြင်ပါက “ကျွန်တော်တို့ ဒီကိစ္စကို ခဏလေးနေမှ ပြောလို့ရမလားခင်ဗျာ” ဟု ရိုးရိုးလေး ပြန်ပြောသင့်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် သင်သည် လူကြီးများက သင့်ကို လေးစားစေချင်သလို သင်ကလည်း လူကြီးများကို လေးစားကြောင်း ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

သင့်ဘဝတွင် အရေးပါသည့် လူကြီးများနှင့် ‘တကယ့်စကားမျိုး’ ပြောသည့်အခါ လိုအပ်သမျှ အချိန်ယူ၍ ပြောရပါမည်။ ဤနေရာတွင် ‘တကယ့်စကားမျိုး’ ဆိုသည်မှာ ‘လူကြီးက မေးသည်ကို ဖြေကြားခြင်း၊ မရှင်းလင်းသည်တို့ကို လူကြီးအား ပြန်လည်မေးမြန်းခြင်းနှင့် စကားကို ဝါကျအပြည့်အစုံဖြင့် ပီပီသသပြောဆိုခြင်း’ (ဥပမာ - အဲဒီအတိုင်း မှန်ပါတယ်ခင်ဗျာ၊ အဲဒီလိုပဲ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်ခင်ဗျာ) ဖြစ်ရပါမည်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

‘အင်း၊ ဟင့်အင်း၊ ဘာ၊ ဟား၊ အဲ-အို’ စသော မပြည့်မစုံသည့်

ခွန်းတုံ့ပြန်ခြင်းမျိုးကို လူကြီးများနှင့် စကားပြောသည့်အခါတွင် မသုံးစွဲ မိစေရန် သတိထားဖို့ လိုအပ်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

တစ်နေ့နေ့ တစ်ချိန်ချိန်တွင် သင်သည် လူကြီးတစ်ယောက်နှင့် အတူတူ စကားစမြည်ပြောရင်း အချိန်ကုန်သွားရသည်ကို ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ စိတ်ချမ်းသာမှု ခံစားရတတ်ပါသည်။ သင့်ဘဝတွင် ထိုအချိန် ကလေးကို မြတ်နိုးတွယ်တာ ချစ်ခင်နှစ်လိုဖွယ်ရာ အချိန်ကလေးအဖြစ် အမှတ်ရနေလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သင့်မိဘဘိုးဘွားနှင့် အခြား သော့ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟများသည် သင့်အပေါ် မေတ္တာ၊ ကရုဏာစိတ် အပြည့်ဖြင့် ဂရုစိုက်ချစ်ခင်ကြောင်း သင် သိလာပါလိမ့်မည်။ ဘဝတစ် သက်တာတွင် လူသားအချင်းချင်း အပြန်အလှန် မေးမြန်းပြောဆိုခြင်း၊ တုလေးတစား ဂရုစိုက်နားထောင်ခြင်း စသည့် တုံ့လှယ်ပြုမှုမျိုးဖြင့်သာ တစ်ယောက်အကြောင်းတစ်ယောက် ကောင်းကောင်းကြီး သိသွားနိုင် ပါသည်။ အပြန်အလှန် နားလည်သဘောပေါက်မှုက ခိုင်မြဲသော မေတ္တာ နှောင်ကြိုးကို ဖြစ်ပေါ်စေပါလိမ့်မည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် အခြားသောအရွယ်ရောက်ပြီး သူ လူကြီးများနှင့် စကားပြောဆိုသည့်အခါ မျက်လုံးချင်းရင်ဆိုင်၍ ရဲရဲဝံ့ဝံ့၊ မှန်မှန်ကန်ကန် ပြောဆိုတတ်ပါသည်။

လူကြီးလူကောင်းတစ်ဦးသည် ရုပ်မြင်သံကြားစက်မှ လာနေ သည့်ရုပ်ပုံများကို ကြည့်ရှုရင်းသော်လည်းကောင်း၊ ကွန်ပျူတာ ဖန်သား ပြင်ပေါ်တွင် ထင်ဟပ်လာသည့် စာရင်းဇယားနှင့် အချက်အလက်များ ကို လေ့လာဆန်းစစ်ရင်းသော်လည်းကောင်း အခြားလူကြီးတစ်ဦးကို စကားပြောဆိုဖို့ မကြိုးစားတတ်ကြပါ။ တစ်နည်းဆိုရသော် လူကြီး လူကောင်းတစ်ဦးသည် အခြားမည်သည့်အာရုံထွေပြားမှုမှ မရှိဘဲ အခြားလူကြီးတစ်ဦးနှင့် အဓိပ္ပာယ်ရှိသည့် စကားပြောဆိုခြင်းမျိုးကိုသာ ပြုလုပ်တတ်ကြပါသည်။

အခန်း (၁၁)

လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း

လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်း၏ မူရင်းအစမှာ အနောက်တိုင်းက ဖြစ်သော်လည်း ယနေ့ကမ္ဘာလုံးခြုံခေတ် (Globalization Era) တွင်မူ ယင်းသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ (International) အပြုအမူတစ်ရပ်ဖြစ်၍ နေပေပြီ။ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ခြင်းကို ရှေးလူကြီးများက အရေးတယူ ရှိကြသည်။ မည်သို့မည်ပုံ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရမည်ကိုသိခြင်းသည် သင့်မိဘတို့အတွက် ဂုဏ်ယူစရာ အရည်အချင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် သင်လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်နေသည်ကိုကြည့်၍ သင့်မိဘတို့က သင့်ကို အရွယ်ရောက်ပြီး လူကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်လာပြီ၊ ဒါမှမဟုတ် လူလားမြောက်လာပြီဟု ယူဆ၍ ဝမ်းသာဂုဏ်ယူကြပါလိမ့်မည်။

လူကြီးက သူ့လက်ကို ကမ်းပေးသည့်အချိန်ကို လေးစားစွာ စောင့်ဆိုင်းပါ။ အလျင်စလိုဖြင့် လူကြီးအား သင့်လက်ကို ထုတ်မပေးလိုက်ပါနှင့်။ (ယေဘုယျအားဖြင့် သင့်ကို လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်လိုသူအများစုမှာ သင့်ထက်အသက်ကြီးသူ၊ ဝါကြီးသူများ ဖြစ်တတ်ပါသည်။)

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

အဆန်းထွင်၍ သင့်လက်ကို လှုပ်ရှားခြင်း မပြုပါနှင့်။ သင့်ညာဘက်လက်ဖြင့် သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့၊ လေးလေးနက်နက်၊ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်

ယဉ်ကျေးလိမ္မာသောလူငယ်မှသည်... ၄၅

လူကြီး၏လက်ကို အသာဆုပ်ကိုင်ကာ ညင်ညင်သာသာ လှုပ်ယမ်းပေးပါ။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

အရွယ်ရောက်ပြီး လူကြီးအတော်များများသည် ယခုလူငယ်လောက၌ တွင်ကျယ်ခေတ်စားနေသော ရှစ်ပိုင်းပါ လက်ဆွဲနည်းသစ်ကို သိနားလည်ခြင်း မရှိကြပါ။ ထို့ကြောင့် ရှေးရိုးအစဉ်အလာအတိုင်းသာ ရိုးရိုးပင် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်လိုက်ပါ။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

ဂုဏ်သရေရှိ အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် ပတ်သက်၍မူ သူက အလျင်လက်ကမ်းလာသည်ကို စောင့်ဆိုင်းပါ။ သင်၏လက်ကို အလျင်စလို ထုတ်မပေးလိုက်ပါနှင့်။

သင် ရှောင်ရမည်မှာ

အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏လက်ကို ကျိုးလုမတတ် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ကိုင်တွယ်လှုပ်ယမ်းခြင်းမျိုးကို လုံးဝမပြုလုပ်မိပါစေနှင့်။

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်

အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦး၏လက်ကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ဖြစ်ညှစ်မိ၍ သူ့လက်တွင် ဒဏ်ရာအနာတရ ဖြစ်သွားပါက သင် ပေးဆပ်ရမည့် ပမာဏမှာ ကြီးမားလှသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သူ့လက်က ဒဏ်ရာမပျောက်မချင်း သင်သည် သူ၏အဝတ်များ လျှော်ဖွပ်ခြင်း၊ သူ၏အိမ်ခြံဝင်းတွင်းရှိ ပေါင်းမြက်တို့ကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းခြင်းအပြင် အခြားသောစိတ်ပျက်ဖွယ်အလုပ်များကိုလည်း လုပ်ပေးရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။

သင် ဆောင်ရမည်မှာ

အကယ်၍ လူတစ်ယောက်က လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ရန် သူ့လက်ကို ကမ်းလာသည်ဆိုပါစို့။ ထိုအချိန်တွင် သင့်လက်တို့ ပေကျဲနေပါက အမှန်အတိုင်းဖွင့်ပြောလိုက်ပါ။ “ကျွန်တော် စက်ဘီးချိန်းကြိုးကျတာကို ပြင်လာရလို့ ကျွန်တော့်လက်မှာ စက်ဆီတွေ ပေနေပါတယ်။ ခွင့်လွှတ်ပါခင်ဗျား” ဟု အမှန်အတိုင်း ပြောရပါမည်။